

„SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV

a(z)

34 762 01

SZOCIÁLIS GONDOZÓ ÉS ÁPOLÓ SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a(z) 34 762 01 számú Szociális gondozó és ápoló megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: **34 762 01**

Szakképesítés megnevezése: **Szociális gondozó és ápoló**

A szakmacsoport száma és megnevezése: **2. Szociális szolgáltatások**

Ágazati besorolás száma és megnevezése: **III. Szociális**

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: **3 év**

Elméleti képzési idő aránya: **60%**

Gyakorlati képzési idő aránya: **40%**

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- **3 évfolyamos képzés esetén: a 9. évfolyamot követően 140 óra, a 10. évfolyamot követően 140 óra;**
- **2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra**

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

 vagy iskolai végzettség hiányában: —

Bemeneti kompetenciák: —

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	A szakmai készségfejlesztést csoportvezetésben jártas pszichológus, személyiségfejlesztő tréner végezheti; a kommunikációs gyakorlatot: pszichológus, okleveles szociális munkás, pedagógiai előadó, okleveles gyógypedagógus, okleveles szupervizor, szociális szervező, szociális kompetenciafejlesztő tréner, személyiségfejlesztő tréner
Társadalomismeret	Okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár, szociális menedzser
Monitorozó gyakorlat	Okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, szociális szervező, szociális menedzser, ápoló (BsC)
Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Okleveles szociálpolitikus, jogász, okleveles szociális munkás, szociális menedzser
Pszichológiai alapismeretek	Pszichológus, pedagógiai előadó, pszichiáter, okleveles gyógypedagógus, ápoló (BsC, MsC)
Egészségügyi alapismeretek	Orvos, ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár
Klinikai ismeretek	Orvos, ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató
Ápolási ismeretek	Ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató
Népegészségügyi ismeretek	Orvos, ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	Orvos, ápoló (BsC, MsC), egészségügyi szakoktató, mentőtiszt
Gondozási ismeretek	Szociális munkás, szociális szervező, szociális menedzser, szociálpolitikus, szociológus
Gondozási gyakorlat	Szociális munkás, szociális szervező, szociális menedzser, szociálpolitikus, egészségügyi szociális munkás
Szociális munka elmélete	Okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális szervező, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás
Esetmegbeszélés	Okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociológus, szociális szervező, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás, akinek 3 éves szakmai gyakorlata van a szociális ellátások és szociális igazgatás területén

Szupervízió	Diplomás szupervízor vagy a Szociális Szakmai Szövetség Akkreditációs Bizottsága által csoportos szupervíziós munkára akkreditált szupervízor, pszichológus
Mentálhigiéné	Mentálhigiénikus-egészségfejlesztő, mentálhigiénikus, pszichológus
Szociális adminisztráció	Okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociológus, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás, akinek 3 éves szakmai gyakorlata van a szociális ellátások vagy a szociális igazgatás területén
A szakmai gyakorlat, a szociális munka gyakorlata	Az alábbi feltételek együttes megléte: 1. tereptanári végzettség 2. a szakma gyakorlását szabályozó rendeletek (a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről) szerinti végzettséggel rendelkező szakember 3. legalább öt év, az adott szakiránynak megfelelő szakmai gyakorlat

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SZVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs

V. A szakképzés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	713 óra/év	25,5 óra/hét	791 óra/év
Összesen:		2343 óra		2853 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1. évfolyam	31,5 óra/hét	1134 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra		160 óra
2. évfolyam	31,5 óra/hét	977 óra/év	35 óra/hét	1085 óra/év
Összesen:		2271 óra		2505 óra

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam			1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	10	4,5	140	15,5	7,5	140	15	8	160	19	12,5	22	9,5	
	Összesen	14,5			23,0			23			31,5			31,5	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5			0,5				
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2			2				
10569-16 Gondozási-ápolási alapfeladatok	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat		1,5		1,5			1			2,5			3	
	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	2,5			1,5			1			2,5			3	
	Pszichológiai alapismeretek	2,5			2						4				
	Egészségügyi alapismeretek	2			2,5			1,5			5,5			0,5	
	Ápolási, gondozási alapismeretek	3			1						3				
10570-16 A szükségletek felmérése	Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat		1,5			2					3				
	Társadalomismeret				1,5								1,5		
	Klinikai ismeretek				5								5		

	Ápolási gyakorlat					2					2			
	Gondozási ismeretek				2						2			
	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata					1					1			
	Monitorozó gyakorlat		1,5			1					3			
10571-16 Sajátos gondozási feladatok	Szociális munka elmélete							3,5					4	
	Szociális munka gyakorlata								1					1
	Szociális gondozás							4,5					5,5	
	Szociális gondozás gyakorlata								3,5		1			3
	Mentálhigiéné							1					1,5	
10572-16 Gondozási-ápolási adminisztráció	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton								1,5					1,5
	A szociális adminisztráció gyakorlata							1	1				1	1

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással									Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül							
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		Összesen	1. évfolyam			2. évfolyam		Összesen		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy		e	gy	ögy	e	gy			
A szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	360	162	140	558	270	140	466	247	2063	687	447	160	680	297	2111		
	Összesen	522			828			713			1134			977				
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)	1384 óra (59,1%)									1367 óra (60,2%)							
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)	679 óra (40,9%)									744 óra (39,8%)							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0	0		0	0		15	0	15	15	0		0	0	15		
	Munkajogi alapismeretek							4		4	4					4		
	Munkaviszony létesítése							4		4	4					4		
	Álláskeresés							4		4	4					4		
	Munkanélküliség							3		3	3					3		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	0	0		0	0		62	0	62	62	0		0	0	62		
	Nyelvtani rendszerezés 1							10		10	10					10		
	Nyelvtani rendszerezés 2							10		10	10					10		
	Nyelvi készségfejlesztés							22		22	22					22		
	Munkavállalói szókincs							20		20	20					20		
10569-16 Gondozási-ápolási alapfeladatok	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	0	54		0	54		0	31	139	0	90		0	93	183		
	Tanulástechnikai gyakorlat		54							54		42				42		
	A reális énkép szerepe a szociális segítségben					18				18		16			16	32		

A szakmai együttműködés és a segítő kapcsolat				18			16	34		16			32	48	
A veszteségek feldolgozása gyakorlat							15	15					29	29	
A kongruens kommunikáció				18				18		16			16	32	
Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	90	0		54	0		31	0	175	89	0		93	0	182
Szociálpolitikai alapismeretek	36			18					54	53					53
A szociálpolitika intézményrendszere	18								18	18					18
Jogi és családjogi alapismeretek				36					36				32		32
A jóléti nagyrendszerek és lokális ellátások							16		16				32		32
Közigazgatási ismeretek							15		15				29		29
A szociális segítség etikája	36								36	18					18
Pszichológiai alapismeretek	90	0		72	0		0	0	162	143	0		0	0	143
Pszichológiai alapismeretek	36								36	36					36
Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok	36								36	36					36
Az életút pszichológiája	18			36					54	35					35
A személyiség pszichológiája				36					36	36					36
Egészségügyi alapismeretek	72	0		90	0		47	0	209	197	0		15	0	212
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei				54					54	54					54
Kórok és kórokok				36					36	36					36
A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai							32		32	36					36
A gyógyszerelés							15		15				15		15
A társadalmi helyzet és az egészség	18								18	18					18
Közegészségügyi és járványtani ismeretek	36								36	35					35
Egészségmegőrzés	18								18	18					18
Ápolási, gondozási alapismeretek	108	0		36	0		0	0	144	109	0		0	0	109
Általános ápolási ismertek	72								72	37					37
Gondozási alapismeretek	36								36	37					37
Az ápolás, gondozás dokumentációja				36					36	35					35
Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat	0	54		0	72		0	0	126	0	107		0	0	107
Az ápolási folyamat megfigyelése				36					36		36				36

	A gondozási folyamat megfigyelése					36				36		36				36
	Elsősegélynyújtási gyakorlat		54							54		35				35
10570-16 A szükségletek felmérése	Társadalomismeret	0	0		54	0		0	0	54	0	0		45	0	45
	A társadalmi egyenlőtlenség és szegénység okai				18					18				15		15
	A mai magyar társadalom				18					18				15		15
	A szükségletfelmérés módszerei				18					18				15		15
	Klinikai ismeretek	0	0		180	0		0	0	180	0	0		154	0	154
	A keringés, a vérképző, a légző- és az emésztőrendszer betegségei				36					36				32		32
	Ideg- és elmeegógyászati alapok, érzékszervek betegségei				36					36				32		32
	Endokrin, daganatos és sebészeti beavatkozást igénylő betegségek				36					36				32		32
	A kiválasztó-rendszer, nemi- és a reumatológiai betegségek				36					36				20		20
	Dietetikai ismeretek				18					18				13		13
	Geriátriai ismeretek				18					18				25		25
	Ápolási gyakorlat	0	0		0	72		0	0	72	0	71		0	0	71
	Alapápolás belgyógyászati betegek körében				36					36		36				36
	Alapápolás sebészeti beavatkozáson átesettek körében				36					36		35				35
	Gondozási ismeretek	0	0		72	0		0	0	72	72	0		0	0	72
	A gondozási szükségletek felmérése				18					18	18					18
	Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében				18					18	18					18
	Gerontológia és az idősek rehabilitációja				18					18	18					18
	Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében				18					18	18					18
	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata	0	0		0	36		0	0	36	0	35		0	0	35
A gondozási szükségletek felmérése idősek körében				12					12		12				12	
A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében				12					12		11				11	

	A gondozási folyamat tervezése					12				12		12				12
	Monitorozó gyakorlat	0	54		0	36		0	0	90	0	108		0	0	108
	A szociális ellátás intézményei		36							36		36				36
	Az egészségügyi ellátás intézményei		18							18		36				36
	Egy intézmény részletes megismerése					36				36		36				36
	Szociális munka elmélete	0	0		0	0		109	0	109	0	0		124	0	124
	Általános szociális munka							31		31				32		32
	Szociális munka egyénnel és családokkal							31		31				32		32
	Szociális munka csoportokkal							31		31				32		32
	Közösségi szociális munka							16		16				28		28
	Szociális munka gyakorlata	0	0		0	0		0	31	31	0	0		0	32	32
	Egyénnel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata								15	15					16	16
	A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata								8	8					8	8
	Közösségi szociális munka gyakorlata								8	8					8	8
	Szociális gondozás	0	0		0	0		140	0	140	0	0		170	0	170
	Idős és fogyatékkal élő emberek ellátásai							38		38				40		40
	Aktivitás és foglalkoztatás							28		28				40		40
	Háztartási ismeretek							28		28				31		31
	Munka-, baleset- és tűzvédelem							10		10				16		16
	A gyógyászati segédeszközök beszerzése							10		10				17		17
	Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása							26		26				26		26
	Szociális gondozás gyakorlata	0	0		0	0		0	108	108	0	36		0	93	129
	Idős emberek gondozása								40	40		6			32	38
	Fogyatékkal élők gondozása								35	35		6			29	35
	Foglalkozási gyakorlat								8	8		6			8	14
	Háztartási gyakorlat								8	8		6			8	14
	Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata								9	9		6			8	14
	Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása								8	8		6			8	14
	Mentálhigiéné	0	0		0	0		31	0	31	0	0		48	0	48
	Elméleti ismeretek							14		14				16		16

10571-16 Sajátos gondozási feladatok

	A gondozás mentálhigiénés vonatkozásai							17		17				32		32
	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton	0	0		0	0		0	46	46	0	0		0	48	48
	Esetmegbeszélés								31	31					32	32
	Szupervízió								15	15					16	16
10572-16 Gondozási- ápolási adminisztráció	A szociális adminisztráció gyakorlata	0	0		0	0		31	31	62	0	0		31	31	62
	Az ápolás adminisztrációja							15		15				15		15
	A gondozás adminisztrációja							16		16				16		16
	Számítástechnika a gondozás adminisztrációjában								31	31					31	31

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú
Foglalkoztatás II.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédképesség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra/15 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. *Munkajogi alapismeretek*

4 óra/4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, östermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. *Munkaviszony létesítése*

4 óra/4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. *Álláskeresés*

4 óra/4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség

3 óra/3 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11497-12 azonosító számú
Foglalkoztatás I.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11497-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai párbeszédben elhangzó idegen nyelven feltett egyszerű kérdések megértése, illetve azokra való reagálás egyszerű mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy

62 óra/62 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok képesek legyenek személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni idegen nyelven. Továbbá egyszerű alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölteni. Illetve cél, hogy a tanuló idegen nyelvű szakmai irányítás mellett képes legyen eredményesen végezni a munkáját.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy alapvető nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve a mondatszerkesztési eljárásokhoz kapcsolódóan. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 4 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. *Nyelvtani rendszerezés 1*

10 óra/10 óra

A 10 óra alatt a tanulók átismétlik a **3 alapvető idősíkra (jelen, múlt, jövő) vonatkozó igeidőket**, illetve begyakorolják azokat, hogy a munkavállaláshoz kapcsolódóan az állásinterjú során ne okozzon gondot sem a múlt, sem a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó egyszerű mondatokban történő válaszok megfogalmazása. A témakör elsajátítása révén a diák alkalmassá válik a munkavégzés során az elvégzendő, illetve elvégzett feladathoz kapcsolódó a munkaadó által idegen nyelven feltett egyszerű, az elvégzendő munka elért eredményére, illetve a jövőbeli feladatokra vonatkozó kérdések megértésére, valamint a helyes igeidő használatával ezekre egyszerű mondatokban is képes lesz reagálni.

A célként megfogalmazott idegen nyelvi magabiztosság csak az alapvető igeidők helyes és pontos használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. *Nyelvtani rendszerezés 2*

10 óra/10 óra

A témakör tananyagaként megfogalmazott **nyelvtani egységek – a tagadás, a jelen idejű feltételes mód, illetve a segédigék (képesség, lehetőség, szükségesség)** - használata révén a diák képes lesz egzaktabb módon idegen nyelven bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. Egyszerű mondatokban meg tudja fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a 3 alapvető igeidő, a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés, a szórend alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is egyszerű tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során.

2.3.3. *Nyelvi készségfejlesztés*

22 óra/22 óra

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk célja, hogy rendszerezze a diák idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. Az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 4 alapvető társalgási témakörön keresztül valósul meg. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- étkezés, szállás

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs

20 óra/20 óra

(Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókincs elsajátítása)

A 20 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 44 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák egyszerű mondatokban, megfelelő nyelvi tartalmi koherenciával tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. A témakör tananyagának elsajátítása révén alkalmas lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, a másik fele pedig számítógépes tanteremben, hiszen az oktatás jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	megbeszélés			x	
3.	szemléltetés			x	
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat	x			
7.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10569-16 azonosító számú

**Gondozási-ápolási alapfeladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10569-16 azonosító számú Gondozási-ápolási alapeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Pszichológiai alapismeretek	Egészségügyi alapismeretek	Ápolási, gondozási alapismeretek	Megfigyelési és elsőségegyújítási gyakorlat
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybevevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x	x	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x	x	x		x	x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x	x	x		x	x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	x				x	x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x					
A segítséget kérőkkel nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x				x	
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x		x		x	
Értelmezi a szolgáltatást igénybevevő problémáit a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	x	x	x		x	x
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	x	x				
Megfigyeli a szolgáltatást igénybevevő állapotváltozásait, és elvégzi a szükségletekhez és az orvosi utasításokhoz igazodó alapápolási feladatokat, valamint egészségügyi felvilágosító munkát végez			x	x	x	
Elvégzi az alapvető életfunkciók, a vércukorszint, a testsúly, a testmagasság mérését és az adatok rögzítését				x	x	x
Elkészíti a szolgáltatást igénybevevő ágyát, elvégzi az ágyneműcserét; alkalmazza az állapotnak megfelelő fektetési módokat, kényelmi eszközöket					x	x
A beteg mozgatására, emelésére és a biológiai kóroki tényezők elleni védelemre vonatkozó előírásokat betartja				x	x	x
Megelőzi, felismeri és ellátja a felfekvést; szükség szerint segítséget nyújt a hely- és helyzetváltoztatásban, részt vesz a beteg mobilizálásában				x	x	x

Szükség esetén segítséget nyújt a személyes higiéné megteremtésében, az étkezésben és a folyadékpótlás biztosításában				X	X	X
Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat, a megfelelő gyógyszereket, felismeri a gyógyszerek esetleges mellékhatását, valamint összeállítja a házi patika szereit és szabályszerűen tárolja a gyógyszereket				X	X	X
Orvosi utasításra intramusculáris és subcután injekciózást végez, jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit				X	X	X
Vizsgálatra testvéladékokat vesz le és tárol				X	X	X
Részt vesz a járvány kialakulásának megelőzésében és a kialakult járvány lokalizálásában				X	X	X
Alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat; kezeli a veszélyes hulladékokat				X	X	X
Ismeri és alkalmazza a veszélyek és ártalmak ellen védő egyéni védőeszközöket, valamint a védőeszközök használatának szabályait				X	X	X
Felismeri a közvetlen életveszélyt, elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén, szükség esetén mentőt, vagy sürgősségi segítséget kér				X	X	X
Ellátja a haldokló beteget; szakszerűen intézkedik halál esetén				X	X	X
Közélelmezési feladatokat végez, az egészségi állapotnak megfelelő étrendet állít össze, szükség esetén segítséget nyújt az ételek elkészítésében				X	X	X
Közreműködik a háztartásvitelben; háztartásgazdálkodással kapcsolatos praktikus tanácsokat ad				X	X	X
SZAKMAI ISMERETEK						
Jogi, családjogi, adatvédelmi és államigazgatási alapismeretek, az állam és az önkormányzat felépítése, feladatai		X	X	X	X	X
A szociális, az egészségügyi és a gyermekvédelmi védelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		X	X	X	X	X
A szociálpolitika alapfogalmai, alapelvei, technikái, eszközei, a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott ellátások		X	X	X	X	X
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, a szociális szakemberek kompetencia határai, az együttműködés etikai szabályai	X			X	X	X
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	X			X	X	X

Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai megfigyelés módszere			X	X	X	X
Személyiségpszichológia, fejlődéslélektan, szociálpszichológia			X	X	X	X
A szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a viselkedési rendellenességek és személyiségzavarok			X	X	X	X
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői			X		X	X
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői, a konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei			X		X	X
A kommunikáció csatornáit, jellemzőit, a non-direktív és a segítő beszélgetés jellemzőit, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzőit	X		X			X
A segítség pszichológiai összefüggései			X			
A lelki fejlődés meghatározói, az életút pszichológiai fejlődési szakaszai, a szocializáció folyamata és színterei			X		X	X
Válságok az életciklus során; veszteségek és feldolgozásuk módszerei			X		X	X
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése, működésének szabályozási szintjei				X		X
Kórok holisztikus értelmezése, a betegségek rizikófaktorai, lefolyása és a szervezet reakciói				X	X	X
Gyógyszertani ismeretek, főbb gyógyszercsoportok és alkalmazási területeik, a gyógyszer sorsa a szervezetben, a gyógyszerkezelés szabályai				X	X	X
Gyógyszerelés és a fizikális gyógy módok, fertőtlenítés				X	X	X
Népegészségügy, a leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana				X		
Az alapvető emberi szükségletek és az ápolás összefüggései, ápolási alapismeretek, a betegmegfigyelés szempontjai, az ápolási folyamat lélektani összefüggései			X		X	X
Veszélyeztetett állapotból következő elsősegélynyújtási feladatok, az elsősegélynyújtás alapszabályai, módszerei és technikái						X
A haldokló beteg ellátásának feltételei, a halott körüli tennivalók					X	X
A gondozás fogalma, célja, feladatai, a gondozás célcsoportjai; aktivizálás, foglalkozás, foglalkoztatás			X		X	X
Háztartásgazdálkodás, háztartásvitel					X	X
Közélelmezési feladatok					X	X
Az általános munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása					X	X

Az egészségügyi szolgáltatás keretében használt éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzése, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére vonatkozó követelmények					X	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	X	X	X	X	X	X
Az egészségügyi ellátás állóeszközeinek, az ápolási eszközök használata, műszerek kezelése, textíliák, kötszerek használata						X
Gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök, háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata						X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat					X	X
Stressz tűrő képesség	X					X
Pontosság	X			X		X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség	X	X	X	X		X
Empatikus készség	X		X	X	X	X
Segítőkézség	X		X	X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Helyzetfelismerés	X		X			X
Rendszerben való gondolkodás	X		X	X		X
Információgyűjtés	X		X	X	X	X

3. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy 139 óra/183 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

3.1. A tantárgy tanításának célja

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyisége a munkaeszköze. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének. A vizsgára bocsátás feltétele igazolás, amely minimum „120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztés” teljesítéséről szól.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

3.3. Témakörök

3.3.1. *Tanulástechnikai gyakorlat*

54 óra/42 óra

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A sajátélményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadruk és kezelése

3.3.2. *A reális énkép szerepe a szociális segítségben*

18 óra/32 óra

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Önvédelmi technikák

Rekreációs lehetőségek

A kiégés jelei

A kiégés elleni védekezés

3.3.3. *A szakmai együttműködés és a segítő kapcsolat*

34 óra/48 óra

Az együttműködés szociálpszichológiai, csoportdinamikai összefüggései

Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban
 Empátia
 Az előítéletek
 A konfliktusok
 Konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása
 A kommunikáció szimmetriája és aszimmetriája
 A segítséget kérő ember kommunikációjának értelmezése
 A segítséget kérő ember kommunikációs hiányosságainak tolerálása
 Az emberi kiszolgáltatottság jeleinek felismerése
 Nondirektív kommunikáció
 A problémafeltárás kommunikációs eszközei
 A segítő beszélgetés

3.3.4. A veszteségek feldolgozása gyakorlat **15 óra/29 óra**

A személyes veszteségek
 A veszteségek feldolgozásának szakaszai
 A veszteségek feldolgozásának lehetőségei a csoportban

3.3.5. A kongruens kommunikáció **18 óra/32 óra**

A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája
 Az adekvát kommunikáció
 A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
 A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése
 A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
 A metakommunikációs jelek értelmezése
 A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése
 Az írásos és a szóbeli kommunikáció és információszolgáltatás
 A kulturált vitakészség fejlesztése
 A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
 A szakmai fogalomkészlet alkalmazása szóban és írásban
 A kliens kommunikációs készségeinek fejlesztése

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	szabad interakció		x		
2.	encounter	x	x		
3.	dráma		x		
4.	pszichodráma		x		

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek tantárgy

175 óra/182 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

4.1. A tantárgy tanításának célja

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint elméletet és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatásokról, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról. Felvértezni a tanulókat a feladatuk ellátásához szükséges közigazgatási eljárások szabályaival, hogy mint majdani szociális szakemberek

képesek legyenek a fogyatékkal élő és idős emberek, családok, csoportok, közösségek érdekérvényesítését, szükségleteik megszerzését támogatni.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk.

4.3. Témakörök

4.3.1. Szociálpolitikai alapismeretek

54 óra/53 óra

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma

A szociálpolitika, mint elmélet, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában

Az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektorúság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A társadalmi integráció fogalma, folyamata és az azt veszélyeztető folyamatok és jelenségek

Az egyes társadalmi rétegek tipikus problémái, a helyi társadalom szerkezete

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, elöregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai

A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek

A támogatások rendszere, célcsoportja, megszerzésének feltételei és szabályai

A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés

Területi differenciálódás

4.3.2. A szociálpolitika intézményrendszere

18 óra/18 óra

A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük

Az állami, önkormányzati, egyházi és civil szféra intézményei

A térség intézményeinek köre

A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A segítő szakmák szerepe az ellátásban

4.3.3. Jogi és családjogi alapismeretek

36 óra/32 óra

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól
Az állam fogalma és funkciói
A hatalmi ágak megoszlása
A jogszabályok hierarchiája
Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai
Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa
Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya
Az adatvédelem jogi garanciái
A családjogi törvény
Gyermekei és szülői jogok, köteleességek
A szociális jogok és szociális minimumok
Ellátottjogi és gyermekjogi képviselő

4.3.4. A jóléti nagyrendszerek és lokális ellátások

16 óra/32 óra

A szociális ellátás átfogó rendszerei és a lokális ellátások
A jóléti védelem keretei, formái
A társadalombiztosítás rendszere, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások
A családtámogatások
A foglalkoztatással összefüggő ellátások
A munkaerőpiaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások
A munkanélküliek ellátásai
A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
A hajléktalan személyek ellátásai
Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés
Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése
Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás
Az egyházi, a civil, nonprofit és közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban
A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői
A törvényben szabályozott ellátások és intézményei
Önkormányzati szociális, gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi ellátások: pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban
Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai
A családjogi törvény
A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság
A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

4.3.5. Közigazgatási ismeretek

15 óra/29 óra

Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei
Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről
A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai
Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere

A települési önkormányzat szervei
Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás

4.3.6. A szociális segítség etikája

36 óra/18 óra

A társadalmi és a szakmai etika
A szociális munka etikai szabályai
Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában
A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása
A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai
A szociális szakember szerepei, felelőssége
A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája
Az előítéletek hatása a szociális segítségben
Az együttműködés etikai szabályai, a szakmai titoktartás és korrekt tájékoztatás módjai
A szakmai etikai dilemmák értelmezése és megoldási módjai
A szakmai etikai szabályok ismerete és alkalmazása

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x		
6.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Pszichológiai alapismeretek tantárgy

162 óra/143 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

5.1. A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberi pszichikusról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek megértésére.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy kultúrtörténeti fejezetei.

5.3. Témakörök

5.3.1. *Pszichológiai alapismeretek*

36 óra/36 óra

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok
A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok
Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők
A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet
A szükségletek rendszere, a szükségletkielégítés hiányainak jelei

5.3.2. *Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok*

36 óra/36 óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre
A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése
A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása
Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban
Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok
A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok
A kommunikáció és a kommunikációs zavarok
Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás
Attitűdök, énvédő funkciók
A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák
Az előítélet kialakulása és okai
Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása
A szerep, a szerepstruktúrák, szerepösszeférhetlenségek, szerepkonfliktusok
A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája
Az együttműködés
A segítés pszichikus hatása, jellemzői

5.3.3. Az életút pszichológiája

54 óra/35 óra

Az ember életkori fejlődésének szakaszai, gyermekkor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, időskor, ezek fejlődési sajátosságai, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességei

Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata

Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparáció és hospitalizáció

A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete

Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, agresszió, pszichoszomatikus tünetek

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

Fejlődési és járulékos krízisek

A játék, tanulás, munka és az aktivitás személyiségalkotó hatásai

Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai

Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek

A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

5.3.4. A személyiség pszichológiája

36 óra/36 óra

A személyiség fogalma

A holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A szocializáció fogalma és folyamata

A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák

A szociális identitás

Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok

Empátia

A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai

A viselkedési rendellenességek és kezelésük, terápiájuk

Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviánsviselkedés

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	kiselőadás	x	x	x	
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita	x	x	x	
6.	szemléltetés	x		x	

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x	x	
2.2.	Leírás készítése	x		x	
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x		x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x		x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		x	
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				

4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Egészségügyi alapismeretek tantárgy

209 óra/212 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

6.1. A tantárgy tanításának célja

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a szervrendszerek élettani szerepéről, működéséről. A szervezet egyensúlyát megbontó kóros tényezők, kóros reakciók megismertetése, a kóros működéseket befolyásoló gyógyszerek alkalmazásához szükséges alapismeretek nyújtása. Megtanítani az egyes betegségcsoportok tüneteit, lefolyását, a fertőző betegségek elterjedésének módozatait és az elterjedésüket megakadályozó óvintézkedéseket. Megismertetni a tanulókkal az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei.

6.3. Témakörök

6.3.1. *Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei*

54 óra/54 óra

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet működése és élettani szerepe

A kromoszómák és kromoszóma-rendellenességek

A kromoszóma-rendellenességek és fogyatékoságok összefüggései

A kültakaró

A mozgásszervek felépítése, funkciója, morfológiai jellemzőik; morfológiai és funkcionális zavarai

A mozgás szervrendszert érintő fejlődési rendellenességek

A légzés szervrendszere

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztó és elvezető rendszer

A szaporodás szervrendszere

A belső elválasztású mirigyek rendszere

A nyirokrendszer és az immunrendszer

Az érzékszervek
Az idegrendszer
A szervrendszerek működésnek szabályozása
A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok
Idegi és endokrin szabályozás
Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

6.3.2. Kórok és kórokok **36 óra/36 óra**

A kórtan fogalma, szerepe
Kórokok és kóros reakciók
Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése
Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre
Biológiai, pszichikus és szociális kórokok
A betegségek rizikófaktorai
Társadalmi helyzet, szociális körülmények, pszichés állapot
Alkat, lezajlott betegségek, öröklés
Nem és életkor
A betegségek lefolyása, stádiumai, a kórlefordulás szakaszai, a betegség kimenetele

6.3.3. A betegségek tüneteinek, a betegmegfigyelés szempontjai **32 óra/36 óra**

Az élettani adatok
Az állapotváltozások megfigyelési szempontjai
Tipikus kóros reakciók: jelző reakciók (fájdalom), védekező reakciók (allergia, heveny és idült gyulladás), a szövetek kóros elváltozásai (degeneráció, sorvadás, elhalás), kóros immunreakciók
Fájdalom, fájdalomfelmérés, fizikai és gyógyszeres fájdalomcsillapítás
A főbb betegségcsoportok és tüneteik
Belgyógyászati betegségek
Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok
Idegyógyászati megbetegedések
Bőrgyógyászati betegségek
Reumatológiai betegségek
A fül-, az orr- és a gége megbetegedései
A szem betegségei
A fog és a száj betegségei
Urológiai betegségek
Nőgyógyászati betegségek
A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

6.3.4. A gyógyszerelés **15 óra/15 óra**

Általános gyógyszeres ismeretek: a gyógyszer fogalma, elnevezése, a hatáserősség jelzése, a gyógyszerformák
A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
A főbb gyógyszeres csoportok és alkalmazási területük
A központi idegrendszerre ható szerek
A vegetatív idegrendszerre ható szerek
A szívre és a vérkeringésre ható szerek
A sóháztartásra ható szerek

Az emésztőrendszerre ható szerek
 A fertőzés megelőzésére és kezelésére szolgáló szerek
 A hormonok
 A vitaminok
 A házipatika szerelei
 A gyógyszerek bevitele, hatása, esetleges mellékhatása
 A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
 A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
 A gyógyszerek beszerzése
 A gyógyszerek tárolása, megsemmisítése
 A felhasználás dokumentálása
 A házipatika szereinek és gyógyszereinek összeállítása, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások
 A fizikális és természetes gyógymódok

6.3.5. A társadalmi helyzet és az egészség

18 óra/18 óra

Az ártó-védő társadalom
 A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel
 A szegénység és a betegség összefüggései
 A foglalkozási betegségek és megelőzésük
 Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei
 Adatok tanulmányozása a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok, magyarázatuk

6.3.6. Közegészségügyi és járványtani ismeretek

36 óra/35 óra

Magyarország népegészségügyi helyzete, morbiditás, mortalitás
 Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók
 Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük
 A Népegészségügyi Program
 A népbetegségeknek számító krónikus megbetegedések (cardiovasculáris, daganatos betegségek, alkoholizmus, depresszió, elhízás, cukorbetegség) okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; a támogató rendszerek
 Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok
 A járvány fogalma, a járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői (a fertőző forrás, a fertőzés terjedési módjai, a fogékonyság)
 A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői (szűrés, oltás, fertőtlenítés, a fertőzőforrás elkülönítése)
 A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása
 A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata
 Jelentés és dokumentálási kötelezettség
 A leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana:

- A légutakon keresztül terjedő fertőzőbetegségek (bárányhimlő, rózsahimlő, kanyaró, skarlát, mumpsz, influenza, mononucleosis infectiosa, meningococcus-meningitis, stb.)
- A gyomor és bélcsatornán keresztül terjedő betegségek (salmonellosis, Hepatitis-A, bélférgesség)

A kültakarón keresztül terjedő fertőzőbetegségek (tetanusz, rüh, tetvesség, stb.)
 A nemi úton terjedő fertőző megbetegedések (gonorrhoea, Hepatitis –B, herpesz, és a HPV-vírus fertőzés, AIDS stb.)
 Az állatról emberre terjedő betegségek (kullancs-encephalitis, toxoplazmosis, veszettség, hólyag és galandférgesség)

6.3.7. Egészségmegőrzés

18 óra/18 óra

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége

Az egészségmagatartás, betegségmagatartás

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükségletrendszerben

A szükségletkielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem, egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem.

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x		
3.	kiselőadás	x	x	x	
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita	x	x	x	
6.	szemléltetés	x			
7.	projekt	x	x		
8.	kooperatív tanulás	x	x		

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

144 óra/109 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

7.1. A tantárgy tanításának célja

Alapápolási és gondozási alapismeretek nyújtása, a gondozási és ápolási kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése. A gondozási, ápolási feladatokra való felkészítés. A szolgáltatást igénybevevő mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárásainak a munka-, baleset- és tűzvédelem szabályainak bemutatása.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei.

7.3. Témakörök

7.3.1. *Általános ápolási ismeretek*

72 óra/37 óra

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolási munka során

A szolgáltatást igénybevevő ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete

A pihenés fogalma, az igénye, életkori változásai

A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek

Az ágyazás formái és alapszabályai

A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)

Fekvési módok

A beteg állapotának megfelelő fektetési módok

A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)

A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében

Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás

A beteg mobilizálása

A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója

Az ápolást elősegítő eszközök

A személyi higiéné fogalma, főbb területei

Az ellátott testének tisztántartása

A menstruáció higiénéje

Az inkontinens beteg higiénéje

A tisztálkodás eszközei

A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása

A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás

Táplálkozás-élettani alapfogalmak

A táplálkozás és tápanyagszükséglet a különböző életkorokban és egészségi állapotban

Az egészséges táplálkozás alapelvei

A diéta fogalma, a diétáskezelés

Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai

A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás

Ételallergiák

Az ürítés szükségletének biztosítása

Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők

Az ürítés életkorral együtt járó problémái
 A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során
 Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során
 A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során
 Az esztétikai szükséglet az ápolási folyamat során
 Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete, az ápolási folyamat lélektani összefüggései
 A betegmegfigyelés szempontjai
 Betegmegfigyelés, a megfigyelési tapasztalatok összegzése és a kompetens szakember felé való közvetítése
 Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
 A gyógyszerek szervezetbe juttatásának szabályai, eljárásai
 A haldokló beteg ápolása, kommunikáció a haldoklóval és hozzátartozóikkal; az elhunyt ellátásának szempontjai, szabályai
 Az ápolás etikai szabályai, a betegek jogai
 Együttműködés az ápoló teamben
 Az ápolási folyamat dokumentációja

7.3.2. Gondozási alapismeretek 36 óra/37 óra

A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében
 Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során
 A gondozás célcsoportjai: csecsemők és kisgyermek, családok, idős, fogyatékkal élő emberek, pszichiátriai és szenvedély betegek peremhelyzetű személyek és csoportok (hajléktalanok, szegények, etnikai kirekesztettek) gyógyíthatatlan betegek és haldoklók
 A gondozói munka főbb területei:
 A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően
 A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása
 A kapcsolatok fenntartásának segítése
 Az aktivitás fontossága, fenntartása, a foglalkozás feltételeinek biztosítása; a foglalkozás biztosításának elvei
 A mindennapi életvitel szervezése, a háztartásgazdálkodás és háztartásvezetés
 A gondozó szerepei
 A szociális munka etikai szabályainak érvényesítése a gondozói munka során
 Munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok és feladatok

7.3.3. Az ápolás, gondozás dokumentációja 36 óra/35 óra

Az ápolási folyamat, az egyes ápolási tevékenységek dokumentációja
 A gondozási folyamat adminisztrációja, dokumentálása
 Az elhunyttal kapcsolatos értesítési és dokumentációs feladatok

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem.

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x	x	x	
3.	kiselőadás	x		x	
4.	megbeszélés		x	x	

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Teszt feladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x		x	
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			

4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
4.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

126 óra/107 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

8.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozási, ápolási és elsősegélynyújtási feladatokra való felkészítés. Az ápolási feladatok megfigyelése. A szolgáltatást igénybe vevő mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárásainak, a munka-, baleset-, és tűzvédelem szabályainak bemutatása, azok megfigyelése. A gondozó, ápoló szakembert felvértezni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi ismeretek.

8.3. Témakörök

8.3.1. Az ápolási folyamat megfigyelése

36 óra/36 óra

Az emberi szükségletek és az ápolás

Megfigyelni, hogy a pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás az ürítés, a biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükségletének biztosítása hogyan valósul meg az ápolási folyamat során

Megfigyelni az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatainak végzését

Megfigyelni a gyógyszerek szervezetbe juttatásának technikáit (beleértve az injekciózást)

Megfigyelni a haldokló beteg ápolását, a haldoklóval és hozzátartozóikkal történő kommunikációt; az elhunyt ellátását

Megfigyelni az ápolás etikai szabályainak, a betegek jogainak az érvényesülését

Az ápoló teamben folyó együttműködés megfigyelése

8.3.2. A gondozási folyamat megfigyelése **36 óra/36 óra**

Gondozási szerepek gyakorlása: segítő, támogató, szervező, közvetítő, érdekképviselői, stb.

Különböző foglalkozási lehetőségek feltételeinek biztosítása; motiválás, anyag, tárgyi és személyi feltételek biztosítása, foglalkozások szervezése

A mindennapi életvitel szervezése, háztartásgazdálkodási és háztartásvezetési feladatok ellátása különböző körülmények között, háztartási eszközök és gépek kezelése

Munka-, tűz- és balesetvédelmi feladatok ellátása, a szabályok betartása

8.3.3. Elsősegélynyújtási gyakorlat **54 óra/35 óra**

Az elsősegélynyújtás szabályai

Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása

Törések, vérzések ellátása, idegentest a szemben és a légutakban

Termikus trauma

Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek

Mérgeзések

Epilepszia és lázas eklampszia

Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola demonstrációs termében, illetve ápoló, gondozó intézményekben.

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	szimuláció		x		

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10570-16 azonosító számú
A szükségletek felmérése
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10570-16 azonosító számú A szükségletek felmérése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Társadalomismeret	Klinikai ismeretek	Ápolási gyakorlat	Gondozási ismeretek	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata	Monitorozó gyakorlat
FELADATOK						
Részt vesz a szükségletek, erőforrások és a helyi cselekvési lehetőségek felmérésében; értelmezi az emberi szükségleteket és a szükségletkielégítés hiányait	x		x	x	x	x
Információkat szerez és tájékoztatást nyújt az idős és fogyatékos emberek szociális és egészségügyi ellátásairól, a jogérvényesítés és jogorvoslat lehetőségeiről				x	x	
Ismeri a leggyakoribb belső szervi megbetegedések okait, tüneteit, szövödményeit, s az ehhez kapcsolódó szükségleteket felméri		x				
Értelmezi a szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás feltételeit és a szolgáltatást igénybe vevőknek segítséget nyújt azok megszerzésében					x	
Szükség esetén elkíséri a szolgáltatást igénybe vevőt a megfelelő intézménybe, szolgáltatóhoz					x	
Közreműködik az előgondozási feladatok elvégzésében					x	
Felismeri az egyéni, csoportos és közösségi válsághelyzeteket, az elemi életfeltételek hiányát, az idős és a fogyatékos ember pszichés problémáit	x				x	
Részt vesz az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és a rehabilitációs terv kidolgozásában			x	x	x	
Megbízás alapján képviseli kliense érdekeit			x	x	x	
SZAKMAI ISMERETEK						
A mai magyar társadalom szerkezete, az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek, a veszélyeztetett csoportok, a szegénység értelmezése és jellemzői	x					
A magyar társadalom térbeli jellemzői, a társadalmi mobilitás fogalma	x					
A fogyatékosokkal élők és az idősek társadalmi helyzete; az esélyegyenlőségüket célzó jogszabályok	x					
Az egészségügyi ellátás formái és intézményei			x	x	x	x

Az idős és fogyatékos ellátás formái és intézményei			x	x	x	x
A szociális munka sajátosságai, elméletei és ideológiái, tevékenységi rendszere, a problémamegoldás módszerei, értékei, a szociális munka szabályai és etikai dilemmái						x
Az egészség, betegség fogalma		x				
A fogyatékoság orvosi és pszichoszociális szempontú értelmezése, fogyatékoságtan		x				
A sejtek felépítése és feladata, a kromoszóma rendellenességek, a szövetek funkciója		x				
A mozgásszervek felépítése, funkciója, morfológiai és funkcionális zavarai		x				
A vér felépítése és a vérképzés; a vérképzőrendszer betegségei, a szív és a keringési rendszer működése, megbetegedései		x				
A légzőszervrendszer felépítése, funkciói és megbetegedései		x				
A kiválasztó rendszer működése és megbetegedései		x				
Az irányító rendszerek működései és betegségei, az ideggyógyászat és az elmegyógyászat körébe tartozó leggyakoribb időskori kórképek		x				
Anyagcsere betegségek		x				
Daganatos betegségek		x				
A sebek klinikuma, a sebészeti ellátást igénylő sérülések, műtéti javallatok, a műtéten átesett beteg ápolása			x			
Az időskor leggyakoribb reumatológiai elváltozásai		x				
Az érzékszervek felépítése, funkciói és betegségei		x				
A nemi szervek felépítése, funkciója, betegségei		x				
A fog- és szájbetegségek, az emésztőszervrendszer megbetegedései, endokrin betegségek		x				
A szenvedélybetegségek kialakulásának okai és típusai				x		
Rehabilitáció lehetőségei és formái				x		
Dietetika		x		x		
Geriátria		x		x		
Gondozási, ápolási szükségletek felmérése, a gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs tervek készítése			x	x	x	
Az ellátottak érdekérvényesítési és érdekképviseleti lehetőségei				x	x	

SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése			x			
A demonstrációs termi eszközök és kötszerek használata			x			
Híradástechnikai és számítástechnikai eszközök alkalmazása					x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x		x	x	x	x
Megbízhatóság			x	x	x	x
Türelmesség			x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Segítőkézség			x	x	x	x
Tolerancia			x	x	x	x
Közérthetőség			x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Információgyűjtés	x	x		x	x	x
Problémaelemzés, - feltárás	x	x			x	
Tervezési képesség					x	

9. Társadalomismeret tantárgy

54 óra/45 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

9.1. A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi törvényszerűségek felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői, és csökkentésük eszközeinek értelmezése az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A társadalomismeret és a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

9.3. Témakörök

9.3.1. A társadalmi egyenlőtlenség és szegénység okai

18 óra/15 óra

A társadalom fogalma, működése

A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései

Különbözőség, másság

A fogyatékos másság, vagy egyenlőtlenséget generáló hátrány?

A társadalmi egyenlőtlenség fogalma, dimenziói, az egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődésének okai, mechanizmusai

A fogyatékos élők hátrányainak dimenziói

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

Deviáns jelenségek a társadalomban

Veszélyeztetett csoportok és térségek, a diszkrimináció

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében

A társadalom viszonya a fogyatékos emberhez Európában és Magyarországon

A társadalmi mobilitás fogalma, jellemzői, ösztönzői és akadályai

9.3.2. *A mai magyar társadalom*

18 óra/15 óra

A mai magyar társadalom szerkezete, az egyes társadalmi csoportok tipikus problémái

A társadalom összetételét mutató adatok (életkori, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási szerkezet, stb.) értelmezése

A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata

A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek

A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon

A magyar társadalom, a politika, a szociálpolitika válasza a fogyatékkal élők hátrányaira

A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítását célzó jogszabályok és azok végrehajtása

A magyar társadalom térbeli viszonyai, jellemzői, területi egyenlőtlenségek

A társadalmi mobilitás jellemzői a mai Magyarországon

A társadalom ártó-védő hatása

9.3.3. *A szükségletfelmérés módszerei*

18 óra/15 óra

A társadalom megismerésének sajátosságai

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezőtechnika

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

Az egyéni erőforrások és hiányok felmérésének módszerei (genogram, ecomap, környezettanulmány, szükségletlista, erőforrás lista, stb.)

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x	x	

6.	házi feladat	x			
----	--------------	---	--	--	--

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatóság	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x		
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Klinikai ismeretek tantárgy

180 óra/154 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

10.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti háttér biztosítása a gondozási, ápolási feladatok végzéséhez. A leggyakoribb belső szervei megbetegedések okainak, tüneteinek, szövődményeinek és az ezzel kapcsolatos ápolási feladatoknak az ismertetése. A sebészeti, baleseti valamint a műtét utáni feladatok ismertetése.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi fejezetek.

10.3. Témakörök

10.3.1. *A keringés, a vérképző, a légző- és az emésztőrendszer betegségei* 36 óra/32 óra

A belső szervek felépítése, funkcióik, leggyakoribb megbetegedéseik

A keringési rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A keringési rendszer betegségei: keringési elégtelenség, gyulladással szívbetegek, a szív vérellátási zavarai, az ingerképzés és az ingervezetés zavarai, az érrendszer betegségei

A vérképző rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A vérképző rendszer megbetegedései: anémiák, fehérvérűség, vérzékenység

A légzőrendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények.

A légzőszervek betegségei: a felsőlégtutak-, a tüdő-, a tüdő ereinek betegségei, a légutak allergiás megbetegedései, a mellhártya betegségei

Az emésztőrendszer betegségei; a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

A száj és a nyelőcső képleteinek megbetegedései, a gyomor betegségei (gyulladás, fekély, daganat), a máj (gyulladás, cirrózis, daganat), az epehólyag és a hasnyálmirigy betegségei, a bélrendszer és betegségei

Az anyagcsere betegségei; a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünete, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

Cukorbetegség, húgysavanyagcsere zavara, az energiaforgalom zavarai (elhízás, kóros soványság, hiánybetegségek)

10.3.2. *Ideg- és elmeorvászati alapok, érzékszervek betegségei* 36 óra/32 óra

A központi idegrendszer és megbetegedései, a vegetatív idegrendszer és megbetegedései, a környéki idegrendszer és megbetegedései, a betegségek tünetei és az ápolási feladatok

Az idegrendszer felépítése és funkciója, leggyakoribb megbetegedései - különös tekintettel az időskori megbetegedésekre

Az idegrendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezői, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

A fenti séma alapján: a központi idegrendszer betegségei (traumák, gyulladással járó betegségek, agyér betegségek, degeneratív betegségek, epilepszia, daganat), a vegetatív idegrendszer megbetegedései, a környéki idegrendszer megbetegedései

A pszichiátria körébe tartozó kórképek: a betegségek lényege, okai, hajlamosító tényezői, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai

A neurózisok, pszichózisok, a devianciák elmeorvászati vonatkozásai, a betegségek tünetei, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

A fenti séma alapján: neurózisok, pszichózisok, és a devianciák pszichiátriai vonatkozásai

Az érzékszervek felépítése és funkciója, leggyakoribb megbetegedései - különös tekintettel az időskori megbetegedésekre

Az érzékszervek megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezői, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

A bőr baktérium, vírus okozta betegségei és gombás fertőzései, allergia és az élősködők által okozott bőrbetegségek, daganatos bőrelváltozások

A fül betegségei (gyulladások, sérülések, daganatok), hallászavarok és korrekciója, hallásvizsgálat; orr-garat és a gége betegségei (gyulladás, vérzés, sérülés, idegentest, vizenyő, daganat)

A szembetegségei (gyulladás, sérülés, idegentest, fénytörési hibák, zöld- és szürkehályog, daganat, a látóideg betegségei, kancsalság) szervi betegségek szemészeti vonatkozásai

A fog- és szájbetegségek (karies, fertőzés okozta gyulladással járó állapotok, ínyorrvadás, daganat), kapcsolata a szervezet általános állapotával, a fogpótlás lehetőségei

10.3.3. Endokrin, daganatos és sebészeti beavatkozást igénylő betegségek 36 óra/32 óra

Az endokrin rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezői, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A pajzsmirigy- (struma, hipotireózis, hipertireózis), a mellékpajzsmirigy betegségei (hiperparatireózis, hipoparatireoidizmus), a mellékvesekéreg- (Cushing-, Conn-, adrenogenitális-szindróma, Addison-kór) a mellékvesevelő betegségei

Az agyalapi mirigy hipo- és hiperfunkciós betegségei

A daganatos betegségek: rizikófaktorok, rákmegelőző állapotok felismerése, daganatos betegségek diagnosztikája, a daganatos betegek ápolása, gondozása

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünetei és a műtét utáni állapot jellemzői, a tünetek leírása

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok jellemzői

A sebek fajtái, a sebgyógyulás folyamata, zavarai, a sebellátás alapelvei

A sebészeti ellátást igénylő sérülések: a vérzések -, a vérzéscsillapítás, égési, fagyási sérülések, vegyi- és sugárhatások, az elektromos áram okozta sérülések, zúzódások, rándulások, törések

A leggyakoribb műtéti beavatkozások, a leggyakoribb műtéti szövődmények

10.3.4. A kiválasztó-rendszer, nemi- és a reumatológiai betegségek 36 óra/20 óra

A nemi szervek, a vizeletkiválasztó- és – elvezető rendszer betegségei: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

A kiválasztó rendszer megbetegedései: a vese fertőzőes megbetegedései, érrendszeri zavarai, öröklődő vese betegségek, vesekő betegség, veseelégtelenség

A nemi szervek betegségei, a nemi működés zavarai (gyulladások, daganat, meddőség)

A szülészeti és (terhesség, szülés, gyermekágy), nőgyógyászati (pubertás, a klimaktérium sajátosságai) alapok

A mozgás szervrendszerét érintő fejlődési rendellenességek, az ízületek gyulladással és degeneratív betegségei, anyagcsere-betegségek, a mozgásfunkciók javítása

A mozgásszervek megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezői, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

10.3.5. Dietetikai ismeretek 18 óra/13 óra

A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, táplálkozástudományi alapfogalmak

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása

A leggyakoribb ételallergiák ismerete

A diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában; konyhatechnikai eljárások; a diéták felosztása

Betegségek étrendi kezelése: a gyomor-bélrendszer, a máj, az epe, a hasnyálmirigy, a vese betegségeinek étrendi kezelése; a keringési rendszer betegségeiben szenvedők étrendje; sebészeti betegek étrendje; kalória szegény és roboráló étrend

10.3.6. Geriátriai ismeretek 18 óra/25 óra

Geriátria fogalma; az időskorra jellemző élettani, kórélettani és funkcionális változások

Az egészséges öregedés: biológiai, pszichológiai és szociálpszichológiai jellemzői; a kóros öregedés jelei, azok következményei, az idős ember életvitelére gyakorolt hatása, megelőzésének lehetőségei

A multimorbiditás jellemző összetevői, a betegségek korai felismerésének jelentősége, a védő- és elhárító mechanizmusok működése

A leggyakrabban előforduló időskori megbetegedések és azok jellemzői

A gyógyszeres kezelés sajátosságai időskorban

Diagnosztikai nehézségek idős korban

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem.

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

10.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat		x	x	
2.	elbeszélés		x	x	
3.	kiselőadás		x	x	
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés		x	x	
7.	kooperatív tanulás		x	x	

10.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Ápolási gyakorlat tantárgy

72 óra/71 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

11.1. A tantárgy tanításának célja

Ápolási gyakorlatot szerezni a belgyógyászati betegségekben szenvedő és a sebészeti beavatkozáson átesett betegek körében. Értelmezni és alkalmazni az egészségügyi ismereteket, felismerni és értelmezni az ápolás lélektani és etikai összefüggéseit.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi, népegészségügyi és klinikai ismeretek.

11.3. Témakörök

11.3.1. Alapápolás belgyógyászati betegek körében

36 óra/36 óra

A belszervi betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása

A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása

A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása

Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat

Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatásait

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

Jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit

A daganatos betegek ápolása

11.3.2. Alapápolás sebészeti beavatkozáson átesettek körében

36 óra/35 óra

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tüneteinek, a tünetek felismerése, ápolási teendők

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerése

A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások

A gyulladásszerű sebek kezelése; sebészeti fertőzések kezelése

A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövődmények felismerése

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Egészségügyi intézetben (fekvőbeteg ellátás, sebészet, belgyógyászat) vagy olyan személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben, ahol szakápolási tevékenység végzésére szakhatóság általi engedély került kiadásra.

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	megbeszélés		x		
2.	szemléltetés		x		
3.	kooperatív tanulás		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Kicsoporthos szakmai munkavégzés irányítással		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

7.	Szolgáltatási tevékenységek körében			
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x		
7.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gondozási ismeretek tantárgy

72 óra/72 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

12.1. A tantárgy tanításának célja

Gondozási ismeretek nyújtása, a gondozási feladatokra való felkészítés, a gondozási kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése. A szolgáltatást igénybe vevő mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárási szabályainak bemutatása.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

12.3. Témakörök

12.3.1. A gondozási szükségletek felmérése

18 óra/18 óra

A gondozás fogalma, célja, feladatai; a komplex gondozás, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az emberi szükségletek rendszere, a válsághelyzetek; az idős emberek sajátos szükségletei, életminőségét javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek

A szükségletfeltárás módszerei és eszközei (genogram, ecomap, környezettanulmány); komplexitása

A szükségletek kielégítése és az életminőség javításának keretei, tervezhetősége

A gondozási folyamat tervezése

Az érdekképviselő lehetőségei és etikája

12.3.2. Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében

18 óra/18 óra

A károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma; a visszafordíthatóság, gyógyítás és maradandóság problémái, meglévő képességek szinten tartása

A fogyatékoság megjelenése, okai

A fogyatékoság formái

A fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségének, integrációjának lehetőségei, feladatai, a társadalmi elfogadás és segítség lehetőségei, a foglalkozási és munkalehetőségek, a társadalmi aktivitás, a fogyatékos emberek szociális ellátásai

A komplex rehabilitáció és a társadalmi integráció eszközei, intézményrendszere

12.3.3. Gerontológia és az idősek rehabilitációja

18 óra/18 óra

Gerontológia, geriátria; az idős korra jellemző élettani, biológiai és funkcionális változások

Az idősor sajátosságai, demográfiai jellemzői, a demográfiai folyamatok főbb trendjei

Az idős ember helye a társadalomban, az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változása

Az idősek életkörülményeit, életmódját és életminőségét meghatározó tényezők

Az idősor speciális problémái, szükségletei

Az idős emberek személyiségének változásai, a változások biológiai és társadalmi vonatkozásai

Az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változásai

Az idősek gondozásának sajátosságai; az idős kori speciális terápiák lehetőségei

A fogyatékos emberek öregedése, az öregedő emberek fogyatékosága

A kóros öregedés megelőzésének lehetőségei

12.3.4. Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében 18 óra/18 óra

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai

A szenvedélybetegségek típusai, prevenció feladatok

A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata tantárgy

36 óra/35 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

13.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméletben tanult szükségletfelmérési technikák gyakorlati alkalmazása különböző célcsoportok körében, valamint a gondozási feladatok és a gondozási folyamat szükségletek szerinti tervezése, melynek során a jogszabályok által előírt dokumentáció elkészítését is megismerik a tanulók.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az egészségnevelés, egészséggondozás területén, a társadalomismeret, az egészségügyi és klinikai ismeretek, valamint az gondozási és ápolási ismeretek.

13.3. Témakörök

13.3.1. *A gondozási szükségletek felmérése idősek körében* 12 óra/12 óra

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az idős emberek sajátos szükségleteinek kielégítését, illetve életminőségüket javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.2. *A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében* 12 óra/11 óra

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

A fogyatékos emberek sajátos szükségleteit, életminőséget javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány készítése

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.3. *A gondozási folyamat tervezése* 12 óra/12 óra

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció rendszerében

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatóság	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

90 óra/108 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

14.1. A tantárgy tanításának célja

A képző intézmény környezetében található szociális és egészségügyi intézmények megismerése. Az ellátó intézmények struktúrájának, feladatainak és belső rendszerének áttekintése.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

14.3. Témakörök

14.3.1. A szociális ellátás intézményei

36 óra/36 óra

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető bentlakásos és nappali szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények, különösen a fogyatékkal élők és idősek ellátására szakosodott intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.2. Az egészségügyi ellátás intézményei

18 óra/36 óra

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő egészségügyi intézmények áttekintő megismerése

Az állami, egyházi és civil fenntartók által működtetett intézmények rendszerének monitorozás-szintű megismerése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A területi, a járóbeteg és a kórházi szakellátás területének megismerése

A betegellátás különböző funkciójú, szervezettségű és felszereltségű intézményeinek megismerése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.3. Egy intézmény részletes megismerése

36 óra/36 óra

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés

Az intézmény adminisztrációja

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár.

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés	x	x		

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10571-16 azonosító számú
Sajátos gondozási feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10571-16 azonosító számú Sajátos gondozási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szociális munka elmélete	Szociális munka gyakorlata	Szociális gondozás	Szociális gondozás gyakorlata	Mentálhigiéné	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton
FELADATOK						
Közreműködik az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs folyamat tervezésében, megvalósításában	x	x	x	x	x	x
Közreműködik a személyre szóló napirend kialakításában		x	x	x	x	
Segítséget nyújt az állapotnak megfelelő, egészséges életér kialakításában, illetve a környezeti higiéné biztosításában		x	x		x	
Megtanítja és szükség esetén segítséget nyújt a mindennapi tevékenységek elvégzésében; az öltözködésben, az étkezésben		x	x	x		
Segítséget nyújt a gyógyászati segédeszközök beszerzésében és használatában				x		
Támogatja a szolgáltatást igénybevevőt az életkori sajátosságok és az új élethelyzetek elfogadásában	x	x	x	x		
Segítséget nyújt a családi és egyéni krízisek leküzdésében	x	x	x	x		
Segítséget nyújt a személyes és hivatali kapcsolatok fenntartásában	x	x	x	x		
Megszervezi más szolgáltatók közreműködését	x	x	x	x		
Segítséget nyújt a háztartásvezetésben			x	x		
Támogatja a fogyatékos emberek társadalmi befogadásának folyamatát	x	x	x	x		
Együttműködik a foglalkozások, csoportfoglalkozások, csoportülések lebonyolítóival	x	x	x	x		
Részt vesz közösségi szociális munka szervezésében, bonyolításában		x		x		
Szakmai munkája hatékonyabbá tétele érdekében esetmegbeszéléseken vesz részt						x
Szakmai személyisége és személyisége védelmében részt vesz szupervízióban						x
Részt vesz adományok gyűjtésében és elosztásában			x	x		
Munkája során ügyel a munka-, baleset- és tűzvédelmi utasítások betartására, annak betartatására				x		

SZAKMAI ISMERETEK						
Az egyéni esetkezelés módszerei, a segítő kapcsolat, a segítő tevékenység jellemzői	x		x	x		
A problémamegoldó folyamatban alkalmazott módszerek, az erőforrásokkal való gazdálkodás lehetőségei	x					
A krízis, a krízisintervenció lehetőségei a szociális munkában	x		x			
Családsegítés, családgondozás feladatai, módszerei	x		x			
A szociális csoportmunka modelljei, típusai, a csoporttípusok, csoportdinamikai jelenségek	x					
A szociális csoportmunka folyamata, fázisai, csoportfejlődési modell, a csoport tervezése, elindítása, vezetése, lezárása, az önségítő csoportok sajátosságai	x					
A közösségi szociális munka formái, folyamata, közösségszervezés és tervezés gyakorlata, a közösségi gyakorlat taktikai és technikái	x					
A helyi közösségek, a hálózati munka szervezése	x					
A gondozás eszközei, praktikus feladatai, korszerű gondozási formák				x		
Az idősek és fogyatékosok alap- és szakosított ellátását végző intézmények tevékenysége			x	x		
Gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs tervek készítése			x	x		
A fogyatékos ember sajátos életterének speciális eszközei			x	x		
A fogyatékkal élők önellátásának fejlesztési módszerei, önálló életvezetésének támogatási módszerei, a fogyatékkal élők képességfejlesztési módszerei, a gyógyászati segédeszközök beszerzése és használata	x					
Az aktivitás, foglalkozás jelentősége, formái, lehetőségei, a foglalkoztatás személyi- és tárgyi feltételei				x		
A bazális stimulálás				x		
Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazási lehetőségeik			x	x		
A munka jellegű foglalkozások és a munkavállalási lehetőségek			x	x		
Az ellátottak érdekvérvényesítésének fejlesztési eszközei, az érdekvérviselet gyakorlata, a személyes és hivatalos kapcsolatok fejlesztési módszerei			x	x		
Az időskor sajátosságai, krízisei			x	x		
Gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozása, a haldoklás fázisai, a haldoklók kísérése, támogatása			x	x		
Hospice ellátása lényege, formái			x			

A hozzátartozók támogatásának eszközei a haldokló kísérésében, a gyász feldolgozásában, az elhunyt körüli tennivalók			X	X		
A team, az esetmegbeszélés és a szupervízió szerepe						X
A családi költségvetés, bevételek, kiadások főbb csoportjai, a háztartásgazdálkodás és a háztartásvezetés gyakorlata, az adósságkezelés lehetőségei			X	X		
A táplálkozási szokások, táplálkozási hibák, az élelmiszerek összetevői és fiziológiai hatásai; az élelmiszerek elő- és elkészítése, élelmiszerbiztonsági előírások			X	X		
A háztartás berendezései, eszközei, a házimunkák tervezése és szervezése, a ruházat és textíliák kezelése, funkciója és tulajdonságai			X	X		
Egyéni védőeszközök szakszerű alkalmazása			X	X		
A biztonságos élettér kialakítása és higiéniéje, a munkahelyi és háztartási balesetek megelőzésének lehetőségei			X	X		
Érintésvédelem, tűzvédelem				X		
Mérgek tárolása				X		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Háztartási eszközök használata			X	X		
Híradástechnikai és számítástechnikai eszközök használata			X	X		
Játékok és sporteszközök használata			X	X		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Stressz tűrő képesség	X	X	X	X	X	
Szervezőképesség			X	X	X	X
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság		X		X	X	X
Empatikus készség	X	X	X	X	X	X
Motiváló készség		X		X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerben való gondolkodás	X	X	X	X	X	X
Gyakorlatias feladatértelmezés	X	X	X	X	X	X
Körütekintés, elővigyázatosság		X	X	X	X	X

15. Szociális munka elmélete tantárgy

109 óra/124 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

15.1. A tantárgy tanításának célja

Átfogó ismeretek nyújtása a szociális munka sajátosságairól, a segítő foglalkozásokban érvényesülő elméleti irányzatokról, értékekről és etikai követelményekről. A mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása a szociális munka formáiról, módszereiről, eszközeiről. Ismeretek közvetítése a közvetett és közvetlen szociális munkáról. Felkészíteni a tanulókat az egyéni esetkezelésre, a családokkal, csoportokkal történő szociális munkára. Integrált tudás nyújtása, hogy a szociális asszisztens és a rehabilitációs nevelő, segítő megfelelő segítséget tudjon nyújtani a klienseknek problémáik megoldásában.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés és a problémamegoldás területéről tanult ismeretek.

15.3. Témakörök

15.3.1. Általános szociális munka

31 óra/32 óra

A szociális munka definíciója, szándéka, célja, formái és módszerei, színtere
A szociális munka története, a szociális munka XX. századi megjelenése Magyarországon
Elméletek, ideológiák a szociális munkában: általános rendszerelméleti, strukturális, ökológiai, szociális tanulás, problémamegoldó, szerepelméletre építő modell
A szociális munka tevékenységének rendszere; a közvetlen és közvetett szociális munka fogalma; tevékenységének és módszereinek áttekintése
A szociális munka értékei és etikai szabályai
A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés a szociális munkában
A szociális szakember szerepei, felelőssége
A segítő munka folyamatának tervezése
A team munka, az esetmegbeszélés és a szupervízió szerepe

15.3.2. Szociális munka egyénekkal és családokkal

31 óra/32 óra

Az esetkezelés fogalma és jellemzői
A problémamegoldó modell alkalmazása, szakaszai és a szakaszokhoz kapcsolódó módszerek és technikák
Krizis, krízis állapot, krízishelyzet
Krizisek csoportosítása
Krizisek lefolyása, kimenetele
Krizisben lévő személy jellemzői
A krízisintervenció lépései
A családsegítés, a családgondozás
A családstruktúra fogalma, a családi alrendszerek, a családi hierarchia
A családi életciklus és az ehhez kapcsolódó krízisek
Szociális munka családokkal

15.3.3. Szociális munka csoportokkal

31 óra/32 óra

A csoport fogalma, célja, a csoport alkalmazásának lehetőségei, keretei a szociális munkában

A csoportmunka modelljei:

társadalmi célmodell (bizottságok, adminisztratív csoport, képviseleti testületek, teamek, esetkezelési konferenciák, társadalmi akciócsoportok)

gyógyító modell (oktató csoport, személyiségfejlesztő csoport, terápiás csoport, szocializációs csoport)

reciprok modell (önsegítő csoport)

Az egyetemes emberi jogok és azok érvényesülése a csoportmunka folyamán

A szociális csoportmunka folyamata

Tervezés

Szervezés

A csoportfejlődés öt szakasza

Csoportszerepek

A csoportmunka lezárása

Csoportdinamikai jelenségek

A csoport kommunikációs és interakciós mintái

Csoportkohézió

Csoportnorma, szociális kontroll

Csoportkultúra

A csoportszerepek közötti dinamizmus, építő és destruktív folyamatok

A csoport vezetése

A vezetést meghatározó tényezők

Vezetői stílusok

Kommunikációs hibák

Kezelési technikák

15.3.4. Közösségi szociális munka

16 óra/28 óra

A közösségi szociális munka formái és folyamata

Szociális tervezés

Közösségfejlesztés, szociális fejlesztés

Közösségszervezés

Szociális akció

Szociális tervezés, közösségfejlesztés

A szociális tervezésszemlélet, fázisai

A közösségfejlesztés szemlélete

A közösségfejlesztés meghatározása

A közösségfejlesztés kialakulás Magyarországon, a XX. századvégi kísérletek (Bakony, Csenger)

A közösségfejlesztési folyamat fázisai

Cselekvési technikák a közösségfejlesztésben

Közösségszervezés

A közösségi szociális munka történeti gyökerei, az elméletalkotást segítő tudományterületek

A közösségszervezés céljai, a célok elérését szolgáló programok és eljárások

Támogató rendszerek

Szomszédságok megismerése, szomszédsági szociális munka
 Közösségi profil
 A közösség szervező legfontosabb szerepei
 A projektépítés főbb szakaszai

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár.

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	kiselőadás	x	x	x	
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés		x	x	
7.	projekt		x		
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Szociális munka gyakorlata tantárgy

31 óra/32 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

16.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és a szakmai attitűd integrációjának elősegítése a mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása érdekében. A gyakorlat során megismerni az eseti, a családokkal, a csoportokkal és a közösségekben végzett szociális munkát. A tanulók 2-3 fős kiscsoportokban személyre szabott feladatokban próbálhassák ki felkészültségüket.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

16.3. Témakörök

16.3.1. *Egyénnel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata 15óra/16 óra*

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

Az esetkezelés és a családsegítés rendjének szabályainak megfigyelése, alkalmazása

Az esetvitel és a családsegítés folyamatának megfigyelése

A korábbi családsegítő folyamatok megismerése, a folyó ügyek figyelemmel kísérése

A tereptanárral közösen kiválasztott család problémáinak megoldásában való részvétel

Az esetmegoldáshoz kapcsolódó adatok, információk gyűjtése

Az esetkezeléshez és a családsegítéshez kapcsolódó adminisztráció megfigyelése, elkészítése, alkalmazása

A családsegítő munkához szükséges adatok, információk, jogszabályok összegyűjtése, értelmezése

A szükségletek és erőforrások feltárásában való részvétel

Más, az esetvitelre és a családsegítésre befolyást gyakorló intézményekkel, a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolat

Az egyéni esetkezelés és a családsegítés feladatainak gyakorlása, a segítő beszélgetés elemeinek alkalmazása

Az erőforrások alkalmazásának tervezésében való részvétel az egyéni esetsegítés és a családsegítés során

A krízisek jeleinek felismerése és a krízisintervencióban való részvétel

16.3.2. A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata **8 óra/8 óra**

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

A csoportmunka folyamatának, módszereinek és a csoportdinamikai folyamatoknak a megfigyelése

Részvétel a csoportmunka tervezésében, a csoportmunka eszközeinek, módszereinek kiválasztásában

Részvétel a csoportok szervezésében, működési feltételeik kialakításában és vezetésében

Részvétel a csoportmunka eredményeinek értékelésében

Részvétel önszolgáltató csoportok munkájában, működési feltételeik javításában

A csoportmunka adminisztrációjának megfigyelése és gyakorlása

16.3.3. Közösségi szociális munka gyakorlata **8 óra/8 óra**

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

A közösségi szociális munka formáinak és folyamatának megfigyelése (a szociális tervezés, a közösségfejlesztés, a szociális fejlesztés, a közösségszervezés, a szociális akció)

Részvétel a közösségi szükségletek és erőforrások feltárásában, a felmérés módszereinek kiválasztásában, a felmérési folyamat lebonyolításában

Részvétel a hálózati munka szervezésében

A helyi társadalom spontán önszerveződéseinek, önszolgáltató szervezeteinek megismerése

Nonprofit szervezetek megjelenési formáinak, struktúrájának és irányítási rendszerének megismerése

Részvétel közösségi munkában, együttműködés más intézményekkel és az önkormányzatokkal

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola környezetében található, különböző fenntartású szociális alap- illetve szakosított ellátás intézményei, szociális munkát végző civil szervezetek stb.

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés	x			
7.	projekt	x			
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		

4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
7.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
7.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Szociális gondozás tantárgy

140 óra/170 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

17.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a gondozás fogalmának, feladatainak és tevékenységi formáinak komplex bemutatása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás főbb elveinek és formáinak rendszerezése. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek, és a háztartásgazdálkodás és háztartásvitel főbb kérdéseinek áttekintése. A gondozással, a foglalkoztatással és a háztartásvezetéssel kapcsolatos munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok és eljárások ismertetése.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

17.3. Témakörök

17.3.1. Idős és fogyatékkal élő emberek ellátásai

38 óra/40 óra

A gondozás fogalmának értelmezése az időskorúak ellátásában, az idős emberek életének segítésében: mikor segítsünk, hogyan segítsünk, mivel segítsünk?

A gondozás elemei, eszközei, célcsoportjai, praktikus feladatai

Az idősek és fogyatékos emberek ellátását szolgáló szociális alapszolgáltatások és a szakosított ellátások

A gyermekjóléti alapellátások és a gyermekvédelmi szakellátások

Az egyes ellátások igénybevételének módja, feltételei, az igénybevétellel kapcsolatos eljárások

A gondozási tervek típusai, az egyéni gondozási terv tartalma, a gondozási tervet készítő team munkája, a gondozási terv adminisztrálása

A szociális alapellátásban működő korszerű gondozási formák tartama és jelentősége

Az érdekvédelem céljának, fokozatainak, az érdekképviselő megvalósítását szolgáló eszközök

Az ellátottak speciális és általános jogai, a jogérvényesítés garanciái

Az érdekképviselő színterei

17.3.2. *Aktivitás és foglalkoztatás*

28 óra/40 óra

A tevékenység, a foglalkozás funkciója, jelentősége: az önmegvalósítás eszköze, a fizikai, a szellemi aktivitás, az önállóság fenntartásának eszköze

A családi és emberi kapcsolatok megőrzésének eszköze, a nyitottság és az új ismeretek szerzésének lehetősége, a szórakozás és a rekreáció eszköze

A foglalkozás főbb elvei: önkéntesség, személyre szabottság, célszerűség, hasznosság, rendszeresség, folyamatosság, az érdeklődést felkeltő és fenntartó változatosság, érték, elismerés

A tevékenységek formái: az önellátáshoz kapcsolódó, rekreációs és gyógytorna jellegű, a családi és emberi kapcsolatok fenntartásához kapcsolódó, szellemi és kulturális, művészeti tevékenységek, és a termelő jellegű foglalkozások

A különböző programok személyi és tárgyi feltételeinek számbavétele

17.3.3. *Háztartási ismeretek*

28 óra/31 óra

A háztartásgazdálkodás: a családi költségvetés, a bevételek (tőkejellegű, örökség, munkajövedelmek, a társadalmi újraelosztásból származó bevételek, a kölcsönös segítségből származó bevételek)

A családi kiadások: lakásszerzés, nagyberuházások költségei, a lakásfenntartás, a hiteltörlesztés, az ételmezés, a ruházkodás, a munkába járás, az iskoláztatás, az egészségmegőrzés, az egészségügyi ellátás költségei, a szórakozás, pihenés költségei

A háztartásvezetéshez szükséges ismeretek; az idős emberek igényei szerinti, a minél teljesebb önellátás segítésének eszközei és módszerei a háztartásvitel során

Az adósságok kialakulásának megelőzése, törlesztése; adósságkezelési szolgáltatás lehetősége

A házi munkák tervezése, rendszerezése az idős ember igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével

A háztartásvezetés technikai megoldásai

A háztartási feladatok ellátása során jelentkező veszélyforrások figyelembevétele

17.3.4. *Munka-, baleset- és tűzvédelem*

10 óra/16 óra

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok és jelentőségük

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre és munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági szabályok

A veszélyforrások csoportosítása: a háztartási veszélyek, a munkahelyi veszélyek, a közlekedési veszélyek, a különböző sajátos tevékenységi formák veszélyei

Különböző anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek stb.) biztonságos tárolása, nyilvántartások vezetése, veszélyes hulladékok tárolásának szabályai

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős emberek adottságaihoz

A veszélyek elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölési feltételei, egyéni védőeszközök használata

17.3.5. A gyógyászati segédeszközök beszerzése **10 óra/17 óra**

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, használatának ismerete

A gyógyászati segédeszközök karbantartása, tisztítása

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A fejlesztés és rehabilitáció eszközei, szakmai lehetőségei

17.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása **26 óra/26 óra**

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A gyógyíthatatlan betegek gondozásának sajátos módszerei

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

Az eutanázia; hospice-ellátás

A hospice célja, alapelvei

A hospice ellátás formái

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem.

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

17.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés	x	x	x	
7.	kooperatív tanulás		x	x	

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x	x	
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x	x	

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. Szociális gondozás gyakorlata tantárgy

108 óra/129 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

18.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a gondozás feladatainak, folyamatának és tevékenységi formáinak gyakorlása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás alkalmazása.

Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek alkalmazása, a háztartásgazdálkodás és háztartásvitel segítése. A gondozással, a foglalkozással, foglalkoztatással és a háztartásvezetéssel kapcsolatos munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok betartása, alkalmazása.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka és a szociális gondozás elméletéről tanult ismeretek.

18.3. Témakörök

18.3.1. Idős emberek gondozása

40 óra/38 óra

Az idős emberek gondozásának, segítségének megfigyelése; a gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a személyes környezet kialakításban, az életvitel támogatásában, a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A gondozási terv elkészítésének és megvalósításának segítése

Az idős emberek érdekérvényesítő képességének segítése, támogatása felhatalmazásának mértékében

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, használatának megtanítása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.3.2. Fogyatékkal élők gondozása

35 óra/35 óra

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A bazális stimulálás

Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazása

A fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának, és megvalósításának segítése

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az akadályok elhárítását, a lehetőségek felkutatását

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, a használatuk megtanítása

18.3.3. Foglalkozási gyakorlat

8 óra/14 óra

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése

Részvétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításban, az ellátott motiválásában, az igények felmérésében

Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában a házi gondozás és a bentlakásos intézményekben

Részvétel a rekreációs és gyógytorna-jellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában, a termelő és munka jellegű foglalkozások szervezésében

18.3.4. Háztartási gyakorlat

8 óra/14 óra

Részvétel háztartásgazdálkodással kapcsolatos tervezésben és háztartási költségvetés kialakításban

A háztartásvitel megfigyelése és részvétel a háztartási teendők szervezésében és megvalósításában; az idős emberek minél nagyobb önállóságának fenntartása, támogatása

Háztartási gépek, konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása, karbantartása, az ételek tárolása, ételminta vételének higiénés előírásai, mosás, szárítás, vasalás, érintésvédelmi szabályok betartása, háztartási vegyszerek, mérgek szabályszerű tárolása

Részvétel az idős ember lakásának átalakításában, a szükséges források megszerzésében; részvétel a személyi- és a lakás higiénéjének megteremtésében

18.3.5. Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata

9 óra/14 óra

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

Munkavégzéssel és a munkahellyel összefüggő baleseti és egyéb veszélyforrások felismerése, megszüntetése vagy intézkedés kérése azok megszüntetésére

Mérgek, vegyszerek biztonságos tárolása, nyilvántartása; veszélyes hulladék tárolása

Gépek, berendezések áramtalanítása veszély esetén vagy a munkafolyamat befejezésével

Tűzoltó készülék használata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős ember adottságaihoz, az adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba stb.)

A veszélyelhárítás lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása

A mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

Egyéni védőeszközök használata

18.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása

8 óra/14 óra

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A haldokló ember kísérése

A halott körüli teendők ellátása

A gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			

4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Mentálhigiéné tantárgy

31 óra/48 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

19.1. A tantárgy tanításának célja

A megszerzett ismeretek integrációja, a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakításának segítése, a tapasztalatok holisztikus szemlélet szerinti átgondolása érdekében. Az egyéni életvezetés segítése, a személyiséget védő mechanizmusok kialakítása.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A természetismereti összefüggések, a történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, a szociális gondozás gyakorlata során szerzett tapasztalatok, élmények.

19.3. Témakörök

19.3.1. Elméleti ismeretek

14 óra/16 óra

A mentálhigiéné fogalma, szerepe, szükségessége

A mentálhigiéné fajtái (egyéni-közösségi, preventív-korrektív); a közösségi mentálhigiéné szinterei

Az elmélet és a gyakorlat integrálása, az emberi kapcsolatok komplexitása, az ember holisztikus értelmezése

Egészség és társadalom, deviancia és a másság a társadalomban, a természetes támaszok, az emberi szükségletek változása az életkorok szerint

A mentálhigiénés konzultáció formái (eset-, pedagógus-, programközpontú, segítő)

Az egészség holisztikus szemlélete; a természetes támogató rendszerek, életmód és életvezetés

Az egyéni és közösségi válsághelyzetek

Az én-védő mechanizmusok, a pszichoszomatikus betegségek, krízis és a krízisintervenció

A segítő kapcsolat működtetésének mentálhigiénés vetülete, a segítő beszélgetés, mint sajátos kommunikációs forma

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásai

A munkapszichológiája

Az esetmegbeszélés módszertana

Az esetmegbeszélés, mint segítség a szociális szakemberek számára

A szupervízió módszertana

A szupervízió, mint segítség a szociális szakemberek számára

19.3.2. A gondozás mentálhigiénés vonatkozásai

17 óra/32 óra

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásai

A segítő mentálhigiénéje: a segítő kapcsolat csapdái, a szindrómás segítség jellemzői és kialakulásának okai, a pihenés, rekreáció formái; szabadidős tevékenység, a kapcsolati és a személyes erőforrások feltárása

A munka társas vonatkozásai; szervezetpszichológia; vezetők és vezetettek

A saját munka szervezése, időgazdálkodás

A munka- és lelkigészség, a pihenés pszichológiája

A munkanélküliség lelki hatása

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár.

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés			x	
5.	vita		x		
6.	szemléltetés		x		
7.	projekt	x	x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

20. Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton tantárgy

46 óra/48 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

20.1. A tantárgy tanításának célja

Az esetmegbeszélés a gyakorlat egész időszakában támogatja a tanulót a felkészülésben és a szakmai felelősségek felismerésében. Kiscsoportos team munkában segíti a tanulót a gyakorlat során szerzett élmények feldolgozásában, végig gondolásában. A tanulók tapasztalatot szerezhetnek arról, hogy az eseteket, hogyan lehet több szempont szerint értelmezni, s ez szerepet játszik abban, hogy gondolkodásuk rugalmasabb legyen, előítéleteik oldódjanak. A szupervízió lehetőséget biztosít a tanulónak, hogy tudja használni a személyiség védelmének eszközeit a szupervízió folyamatában és igényelje a szupervíziós támogatást szakmai személyisége fejlődése érdekében.

A tantárgy értékelésének módja miután a foglalkozások célja a tapasztalatok feldolgozása, a szakmai személyiség fejlesztése, védelme ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és a gondozó munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

20.3. Témakörök

20.3.1. Esetmegbeszélés

31 óra/32 óra

Az esetmegbeszélés módszertana

Az esetmegbeszélés, mint segítség a szociális szakemberek számára

A folyamatos gyakorlat támogatása: esetelemzésekkel, esetbemutatókkal

A személyiségi jogok védelme, a segítő szerepének és céljainak ismertetése, szerepelemzés, a problémák meghatározása, a kompetenciák tisztázása

A személyes érintettség feltárása, megoldási, kimeneti lehetőségek felvázolása, az elvárások és az érzelmek feltárása, nehézségek, a felmerülő problémák, dilemmák felvázolása

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

Az esetmegbeszélése, elemzése (kiválasztás, megfigyelés, elemzés, értékelés, stb.)

Az eset bemutatása

Életvesztés – találkozás a halállal

A megoldás, a kimeneti lehetőségek felvázolása

Elvárások, érzelmek feltárása

A nehézségek, felmerülő problémák

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

A gyakorlat során felmerült etikai kérdések mérlegelése, a dilemmák értelmezése a tereptanár és a gyakorlólóhely más szakembereinek segítségével

Az emberi értékek és autonómia tisztelete a szociális gondozás gyakorlatában

20.3.2. Szupervízió

15 óra/16 óra

A szupervízió módszertana

A szupervízió, mint segítség a szociális szakemberek számára

A szupervíziós támogatás, mint a személyiség védelmének és fejlesztésének eszköze
 A segítő munka személyiséget, a kommunikációt, a szakmai munkát fenyegető, kiegészít eredményező hatásai

A szakmai munkával való találkozás első élményének feldolgozása védett környezetben

A csoportmunka támogató lehetőségének alkalmazása a szakmai gyakorlat során

Önreflexió alkalmazásával megelőzni a kiegészít

A szupervíziós támogatásra vonatkozó belső igény kiépítése

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Csoportszoba a gyakorlóhelyen, vagy a képző iskolában.

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szimuláció		x		
8.	szerepjáték		x		

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x	x		
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
5.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

20.5.3.

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10572-16 azonosító számú

**Gondozási-ápolási adminisztráció
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10572-16 azonosító számú Gondozási-ápolási adminisztráció megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szociális adminisztráció gyakorlata
FELADATOK	
Részt vesz a gondozási anamnézis, az egyéni gondozási, ápolási terv készítésében	x
Dokumentálja saját gondozási munkájának folyamatát	x
Előírászerűen dokumentált gyógyszernyilvántartást vezet	x
Szükség esetén nyilvántartásokat vezet és adatokat szolgáltat	x
Vezeti a gondozási, ápolási naplót vagy egyéni gondozási ápolási lapot	x
Vezeti az egészségi állapotot rögzítő dokumentumokat	x
Részt vesz a pályázatok írásában és projektek adminisztrálásában	x
Részt vesz a minőségbiztosítással és a szakmai protokollokkal kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásában	x
Megbízásra környezettanulmányt készít	x
A szolgáltatást igénybe vevő megbízására beadványokat, kérelmeket fogalmaz	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A szükségletfelmérés dokumentumai	x
Az ellátottak nyilvántartása	x
Az ellátásokkal kapcsolatos adatok és tények gyűjtése	x
A kérvények, beadványok tartalmi és formai követelményei	x
Esetleírás tartalmi és formai követelményei	x
Környezettanulmány tartalmi és formai követelményei	x
Az előgondozási munka adminisztrációja	x
Gondozási terv készítése, dokumentációja	x
Gondozási-ápolási napló szakszerű vezetése	x
A szakmai protokollok és a minőségbiztosítási adminisztráció	x
Foglalkoztatási terv készítése	x
Háztartási napló vezetése	x
Ügyiratkezelés szabályai	x
Az ellátottak adatainak és dokumentumainak kezelése, ellátások nyilvántartásainak kezelése	x
Ápolási terv készítése, adminisztrációja	x

Az életfunkciók és az egészségi állapot adatrögzítése	x
Az alapápolási feladatok dokumentációja	x
A gyógyszerelés adminisztrációja	x
A gyógyszernyilvántartás vezetése	x
A pályázatok lehetőségei, elkészítési, és dokumentálási szabályai	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásos és szóbeli alkalmazása	x
Elemi szintű számítógép-használat	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Megbízhatóság	x
Precizitás	x
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Irányíthatóság	x
Nyelvhelyesség	x
Tömör fogalmazás készsége	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Információgyűjtés	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x

21. A szociális adminisztráció gyakorlata tantárgy

62 óra/62 óra*

* Háromévfolyamos képzés közismereti oktatással/kétévfolyamos képzés közismereti oktatás nélkül

21.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg az intézményekhez tartozó adminisztrációs feladatokat és dokumentumokat. Részt tudjon venni a pályázatok megírásában, munkája során tudja alkalmazni a számítástechnikai és technikai eszközöket. Ismerje meg az internet használat és az elektronikus ügyintézés alapjait, azokat a programokat, amelyek segítik napi munkáját.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, ismeretek és az ápolási és gondozási gyakorlatok.

21.3. Témakörök

21.3.1. Az ápolás adminisztrációja

15 óra/15 óra

Az ápolási folyamat dokumentálása, az ápolási adminisztráció vezetése

Az életfunkciók és egészségi állapotra vonatkozó értékek rögzítése az intézményben szokásos jelölések és dokumentumok alapján

A gyógyszernyilvántartás és a gyógyszerelés adminisztrációjának vezetése

Részvétel az ápolási protokollok és a minőségbiztosítási dokumentumok kidolgozásában és alkalmazásában

21.3.2. A gondozás adminisztrációja

16 óra/16 óra

Az előgondozási munka adminisztrációjának és a gondozási munka folyamatának dokumentálása, gondozási-ápolási napló, szükségletfelmérés dokumentumai

Kérvények, beadványok készítése, esetleírás, környezettanulmány, foglalkozási terv készítése, háztartási napló vezetése

Ügyiratkezelés

Az intézményi nyilvántartások vezetése az intézményben használt számítástechnikai programok segítségével

Részvétel a szakmai protokollok és a minőségbiztosítási dokumentumok kidolgozásában és alkalmazásában

A pályázatokkal kapcsolatos általános feladatok

Pályázatfigyelés, tájékoztatás, team megszervezése

A pályázatírás tartalmi és formai követelményei

21.3.3. Számítástechnika a gondozás adminisztrációjában

31 óra/31 óra

A számítógép alapfokú ismerete és a hozzá tartozó hardver illetve szoftver programok ismerete (Windows Office Word, Excel, stb., vírusirtó programok, internet használata)

Az ügyintézéshez szükséges alapvető technikák elsajátítása (Szövegszerkesztés, táblázat kezelés stb.)

Szövegbevitel, szövegek szerkesztése, szerkesztett szöveg mentése, nyomtatása

Az egyes ellátásokhoz kapcsolódó ügyiratok használata a tartalmi és formai követelmények betartásával

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben alkalmazott dokumentumok

E-mail küldése, fogadása, törlése, csatolt állomány küldése e-mailben

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Osztályterem, tábla és projektor, illetve számítástechnika terem, általános tanterem megfelelő számítógép, laptop elhelyezésével.

21.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**21.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	elbeszélés		x		
3.	kiselőadás		x		
4.	megbeszélés		x		
5.	vita		x		
6.	szemléltetés		x		
7.	kooperatív tanulás		x		

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			

3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

I. Három évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

1/9. évfolyamot követően 140 óra

2/10. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

Az 1/9. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10570-16 A szükségletek felmérése

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

Témakörök

14.3.1. A szociális ellátás intézményei

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető bentlakásos és nappali szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények, különösen a fogyatékkal élők és idősek ellátására szakosodott intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.2. Az egészségügyi ellátás intézményei

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő egészségügyi intézmények áttekintő megismerése

Az állami, egyházi és civil fenntartók által működtetett intézmények rendszerének monitorozás-szintű megismerése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A területi, a járóbeteg és a kórházi szakellátás területének megismerése

A betegellátás különböző funkciójú, szervezettségű és felszereltségű intézményeinek megismerése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.3. Egy intézmény részletes megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzferrási lehetőségeinek feltárása
Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése
A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása
Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről
Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés
Az intézmény adminisztrációja
A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

10569-16 Gondozási-ápolási alapeladatok

7. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

Témakörök

7.3.1. Általános ápolási ismeretek

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolási munka során
Az ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete
A pihenés fogalma az igény életkori változásai
A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek
Az ágyazás formái és alapszabályai
A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)
Fekvés módok
A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)
A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében
Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás
A beteg mobilizálása
A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója
Az ápolást elsegítő eszközök
A személyi higiéné fogalma, főbb területei
Az ellátott testének tisztántartása
A menstruáció higiénéje
Az inkontinens beteg higiénéje
A tisztálkodás eszközei
A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás
Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai
A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
Az ürítés szükségletének biztosítása
Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők
Az ürítés életkorral együtt járó problémái
A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során
Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során
A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során
Az esztétikai szükséglet az ápolási folyamat során

Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete, az ápolási folyamat lélektani összefüggései
A betegmegfigyelés szempontjai
Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
Együttműködés az ápoló teamben

7.3.2. Gondozási alapismeretek

A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében
Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során
A gondozó munka főbb területei:
A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően
A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása
A kapcsolatok fenntartásának segítése
A gondozó szerepei

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

Témakör

8.3.3. Elsősegélynyújtási gyakorlat

Az elsősegélynyújtás szabályai
Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása
Törések, vérzések ellátása, idegentest a szemben és a légutakban
Termikus trauma
Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek
Mérgezések
Epilepszia és lázas eklampszia
Tömegebalesetek, tömegkatasztrófák

A 2/10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10569-16 Gondozási-ápolási alapfeladatok

7. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

Témakör

7.3.3. Az ápolás, gondozás dokumentációja

Az ápolási folyamat, az egyes ápolási tevékenységek dokumentációja
A gondozási folyamat adminisztrációja, dokumentálása
Az elhunyttal kapcsolatos értesítési és dokumentációs feladatok

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

Témakörök

8.3.1. Az ápolási folyamat megfigyelése

Az emberi szükségletek és az ápolás
Megfigyelni, hogy a pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás az ürítés, a biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükségletének biztosítása hogyan valósul meg az ápolási folyamat során

Megfigyelni az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatainak végzését
Megfigyelni a gyógyszerek szervezetbe juttatásának technikáit (beleértve az injekciózást)
Megfigyelni a haldokló beteg ápolását, a haldoklóval és hozzátartozóikkal történő kommunikációt; az elhunyt ellátását
Megfigyelni az ápolás etikai szabályainak, a betegek jogainak az érvényesülését
Az ápoló teamben folyó együttműködés megfigyelése

8.3.2. A gondozási folyamat megfigyelése

Gondozási szerepek gyakorlása: segítő, támogató, szervező, közvetítő, érdekképviselői, stb.
Különböző foglalkozási lehetőségek feltételeinek biztosítása; motiválás, anyag, tárgyi és személyi feltételek biztosítása, foglalkozások szervezése
A mindennapi életvitel szervezése, háztartásgazdálkodási és háztartásvezetési feladatok ellátása különböző körülmények között, háztartási eszközök és gépek kezelése
Munka-, tűz- és balesetvédelmi feladatok ellátása, a szabályok betartása

10570-16 A szükségletek felmérése

11. Ápolási gyakorlat tantárgy

Témakörök

11.3.1. Alapápolás belgyógyászati betegek körében

A belszervi betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése
A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása
A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása
A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása
Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat
Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatásait
Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást
Jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit
A daganatos betegek ápolása

11.3.2. Alapápolás sebészeti beavatkozásokon átesettek körében

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tüneteinek, a tünetek felismerése, ápolási teendői
Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást
A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerése
A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése
A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások
A gyulladásszerű sebek kezelése; sebészeti fertőzések kezelése
A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövődmények felismerése

12. Gondozási ismeretek tantárgy

Témakörök

12.3.1. A gondozási szükségletek felmérése

A gondozás fogalma, célja, feladatai; a komplex gondozás, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az emberi szükségletek rendszere, a válsághelyzetek; az idős emberek sajátos szükségletei, életminőségét javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek

A szükségletfeltárás módszerei és eszközei (genogram, ecomap, környezettanulmány); komplexitása

A szükségletek kielégítése és az életminőség javításának keretei, tervezhetősége

A gondozási folyamat tervezése

Az érdekképviselet lehetőségei és etikája

12.3.2. Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében

A károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma; a visszafordíthatóság, gyógyítás és maradandóság problémái, meglévő képességek szinten tartása

A fogyatékoság megjelenése, okai

A fogyatékoság formái

A fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségének, integrációjának lehetőségei, feladatai, a társadalmi elfogadás és segítség lehetőségei, a foglalkozási és munkalehetőségek, a társadalmi aktivitás, a fogyatékos emberek szociális ellátásai

A komplex rehabilitáció és a társadalmi integráció eszközei, intézményrendszere

12.3.3. Gerontológia és az idősek rehabilitációja

Gerontológia, geriátria; az idős korra jellemző életteni, biológiai és funkcionális változások

Az időskor sajátosságai, demográfiai jellemzői, a demográfiai folyamatok főbb trendjei

Az idős ember helye a társadalomban, az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változása

Az idősek életkörülményeit, életmódját és életminőségét meghatározó tényezők

Az időskor speciális problémái, szükségletei

Az idős emberek személyiségének változásai, a változások biológiai és társadalmi vonatkozásai

Az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változásai

Az idősek gondozásának sajátosságai; az időskori speciális terápiák lehetőségei

A fogyatékos emberek öregedése, az öregedő emberek fogyatékosága

A kóros öregedés megelőzésének lehetőségei

12.3.4. Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai

A szenvedélybetegségek típusai, prevenció feladatok

A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

13. A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata tantárgy

Témakörök

13.3.1. A gondozási szükségletek felmérése idősek körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az idős emberek sajátos szükségleteinek kielégítését, illetve életminőségüket javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselet ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.2. A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

A fogyatékos emberek sajátos szükségleteit, életminőséget javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány készítése

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselet ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.3. A gondozási folyamat tervezése

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció rendszerében

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

Témakör

14.3.3. Egy intézmény részletes megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés

Az intézmény adminisztrációja

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

10569-16 Gondozási-ápolási alapfeladatok

7. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

Témakörök

7.3.1. Általános ápolási ismeretek

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolási munka során

A szolgáltatást igénybe vevő ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete
 A pihenés fogalma az igény életkori változásai
 A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek
 Az ágyazás formái és alapszabályai
 A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)
 Fekvési módok
 A beteg állapotának megfelelő fektetési módok
 A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)
 A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében
 Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás
 A beteg mobilizálása
 A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója
 Az ápolást segítő eszközök
 A személyi higiéné fogalma, főbb területei
 Az ellátott testének tisztántartása
 A menstruáció higiénéje
 Az inkontinens beteg higiénéje
 A tisztálkodás eszközei
 A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
 A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás
 Táplálkozás-élettani alapfogalmak
 A táplálkozás és tápanyagszükséglet a különböző életkorokban és egészségi állapotban
 Az egészséges táplálkozás alapelvei
 A diéta fogalma, a diétáskezelés
 Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai
 A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
 Ételallergiák
 Az ürítés szükségletének biztosítása
 Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők
 Az ürítés életkorral együtt járó problémái
 A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során
 Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során
 A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során
 Az esztétikai szükséglet az ápolási folyamat során
 Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete, az ápolási folyamat lélektani összefüggései
 A betegmegfigyelés szempontjai
 Betegmegfigyelés, a megfigyelési tapasztalatok összegzése és a kompetens szakember felé való közvetítése
 Az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási igényei
 A gyógyszerek szervezetbe juttatásának szabályai, eljárásai
 A haldokló beteg ápolása, kommunikáció a haldoklóval és hozzátartozóikkal; az elhunyt ellátásának szempontjai, szabályai
 Az ápolás etikai szabályai, a betegek jogai
 Együttműködés az ápoló teamben
 Az ápolási folyamat dokumentációja

7.3.2. Gondozási alapismeretek

A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében

Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során

A gondozás célcsoportjai: csecsemők és kisgyermek, családok, idős, fogyatékkal élő emberek, pszichiátriai és szenvedély betegek peremhelyzetű személyek és csoportok (hajléktalanok, szegények, etnikai kirekesztettek) gyógyíthatatlan betegek és haldoklók

A gondozói munka főbb területei:

A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően

A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása

A kapcsolatok fenntartásának segítése

Az aktivitás fontossága, fenntartása, a foglalkozás feltételeinek biztosítása; a foglalkozás biztosításának elvei

A mindennapi életvitel szervezése, a háztartásgazdálkodás és háztartásvezetés

A gondozó szerepei

A szociális munka etikai szabályainak érvényesítése a gondozó munka során

Munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok és feladatok

7.3.3. Az ápolás, gondozás dokumentációja

Az ápolási folyamat, az egyes ápolási tevékenységek dokumentációja

A gondozási folyamat adminisztrációja, dokumentálása

Az elhunytal kapcsolatos értesítési és dokumentációs feladatok

8. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy

Témakörök

8.3.1. Az ápolási folyamat megfigyelése

Az emberi szükségletek és az ápolás

Megfigyelni, hogy a pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás az ürítés, a biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükségletének biztosítása hogyan valósul meg az ápolási folyamat során

Megfigyelni az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatainak végzését

Megfigyelni a gyógyszerek szervezetbe juttatásának technikáit (beleértve az injekciózást)

Megfigyelni a haldokló beteg ápolását, a haldoklóval és hozzátartozóikkal történő kommunikációt; az elhunyt ellátását

Megfigyelni az ápolás etikai szabályainak, a betegek jogainak az érvényesülését

Az ápoló teamben folyó együttműködés megfigyelése

8.3.2. A gondozási folyamat megfigyelése

Gondozási szerepek gyakorlása: segítő, támogató, szervező, közvetítő, érdekképviselői, stb.

Különböző foglalkozási lehetőségek feltételeinek biztosítása; motiválás, anyag, tárgyi és személyi feltételek biztosítása, foglalkozások szervezése

A mindennapi életvitel szervezése, háztartásgazdálkodási és háztartásvezetési feladatok ellátása különböző körülmények között, háztartási eszközök és gépek kezelése

Munka-, tűz- és balesetvédelmi feladatok ellátása, a szabályok betartása

8.3.3. Elsősegélynyújtási gyakorlat

Az elsősegélynyújtás szabályai

Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása

Törések, vérzések ellátása, idegentest a szemben és a légutakban
Termikus trauma
Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek
Mérgezők
Epilepszia és lázas eklampszia
Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

10570-16 A szükségletek felmérése

14. Monitorozó gyakorlat tantárgy

Témakörök

14.3.1. A szociális ellátás intézményei

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető bentlakásos és nappali szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények, különösen a fogyatékkal élők és idősek ellátására szakosodott intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.2. Az egészségügyi ellátás intézményei

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő egészségügyi intézmények áttekintő megismerése

Az állami, egyházi és civil fenntartók által működtetett intézmények rendszerének monitorozás-szintű megismerése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A területi, a járóbeteg és a kórházi szakellátás területének megismerése

A betegellátás különböző funkciójú, szervezetszerű és felszereltségű intézményeinek megismerése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak majdani munkájuk megismeréséhez

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

14.3.3. Egy intézmény részletes megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék

Az intézmény helye az adott település idős és fogyatékos ellátási rendszerében

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása
Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről
Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés
Az intézmény adminisztrációja
A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

11. Ápolási gyakorlat tantárgy

Témakörök

11.3.1. Alapápolás belgyógyászati betegek körében

A belszervi betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése
A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása
A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása
A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása
Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat
Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatásait
Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást
Jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit
A daganatos betegek ápolása

11.3.2. Alapápolás sebészeti beavatkozásokon átesettek körében

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünete, a tünetek felismerése, ápolási teendői
Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást
A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerése
A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése
A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások
A gyulladáshoz való kezelés; sebészeti fertőzések kezelése
A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövődmények felismerése

12. Gondozási ismeretek tantárgy

Témakörök

12.3.1. A gondozási szükségletek felmérése

A gondozás fogalma, célja, feladatai; a komplex gondozás, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze
Az emberi szükségletek rendszere, a válsághelyzetek; az idős emberek sajátos szükségletei, életminőségét javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek
A szükségletfeltárás módszerei és eszközei (genogram, ecomap, környezettanulmány); komplexitása
A szükségletek kielégítése és az életminőség javításának keretei, tervezhetősége
A gondozási folyamat tervezése
Az érdekképviselet lehetőségei és etikája

12.3.2. Gondozás és rehabilitáció fogyatékkal élők körében

A károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma; a visszafordíthatóság, gyógyítás és maradandóság problémái, meglévő képességek szinten tartása

A fogyatékoság megjelenése, okai

A fogyatékoság formái

A fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségének, integrációjának lehetőségei, feladatai, a társadalmi elfogadás és segítség lehetőségei, a foglalkozási és munkalehetőségek, a társadalmi aktivitás, a fogyatékos emberek szociális ellátásai

A komplex rehabilitáció és a társadalmi integráció eszközei, intézményrendszere

12.3.3. Gerontológia és az idősek rehabilitációja

Gerontológia, geriátria; az idős korra jellemző élettani, biológiai és funkcionális változások

Az idős kor sajátosságai, demográfiai jellemzői, a demográfiai folyamatok főbb trendjei

Az idős ember helye a társadalomban, az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változása

Az idősek életkörülményeit, életmódját és életminőségét meghatározó tényezők

Az idős kor speciális problémái, szükségletei

Az idős emberek személyiségének változásai, a változások biológiai és társadalmi vonatkozásai

Az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változásai

Az idősek gondozásának sajátosságai; az időskori speciális terápiák lehetőségei

A fogyatékos emberek öregedése, az öregedő emberek fogyatékosága

A kóros öregedés megelőzésének lehetőségei

12.3.4. Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai

A szenvedélybetegségek típusai, prevenciós feladatok

A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

13. A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata tantárgy

Témakörök

13.3.1. A gondozási szükségletek felmérése idősek körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az idős emberek sajátos szükségleteinek kielégítését, illetve életminőségüket javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.2. A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

A fogyatékos emberek sajátos szükségleteit, életminőséget javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány készítése

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása
Az érdekképviselőt ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

13.3.3. A gondozási folyamat tervezése

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció rendszerében

10571-16 Sajátos gondozási feladatok

18. Szociális gondozás gyakorlata tantárgy

Témakörök

18.3.1. Idős emberek gondozása

Az idős emberek gondozásának, segítségének megfigyelése; a gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a személyes környezet kialakításban, az életvitel támogatásában, a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A gondozási terv elkészítésének és megvalósításának segítése

Az idős emberek érdekérvényesítő képességének segítése, támogatása felhatalmazásának mértékében

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, használatának megtanítása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.3.2. Fogyatékkal élők gondozása

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A bazális stimulálás

Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazása

A fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának, és megvalósításának segítése

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az akadályok elhárítását, a lehetőségek felkutatását

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, a használatuk megtanítása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

18.3.3. Foglalkozási gyakorlat

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése

Részvétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításban, az ellátott motiválásában, az igények felmérésében

Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában a házi gondozás és a bentlakásos intézményekben

Részvétel a rekreációs és gyógytorna-jellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában, a termelő és munka jellegű foglalkozások szervezésében

18.3.4. Háztartási gyakorlat

Részvétel háztartásgazdálkodással kapcsolatos tervezésben és háztartási költségvetés kialakításban

A háztartásvitel megfigyelése és részvétel a háztartási teendők szervezésében és megvalósításában; az idős emberek minél nagyobb önállóságának fenntartása, támogatása

Háztartási gépek, konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása, karbantartása, az ételek tárolása, ételminta vételének higiénés előírásai, mosás, szárítás, vasalás, érintésvédelmi szabályok betartása, háztartási vegyszerek, mérgek szabályszerű tárolása

Részvétel az idős ember lakásának átalakításában, a szükséges források megszerzésében; részvétel a személyi- és a lakás higiénéjének megteremtésében

18.3.5. Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

Munkavégzéssel és a munkahellyel összefüggő baleseti és egyéb veszélyforrások felismerése, megszüntetése vagy intézkedés kérése azok megszüntetésére

Mérgek, vegyszerek biztonságos tárolása, nyilvántartása; veszélyes hulladék tárolása

Gépek, berendezések áramtalanítása veszély esetén vagy a munkafolyamat befejezésével

Tűzoltó készülék használata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős ember adottságaihoz, az adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba stb.)

A veszélyelhárítás lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása

A mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

Egyéni védőeszközök használata

18.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A haldokló ember kísérése

A halott körüli teendők ellátása

A gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

„